

Príloha č. 2

Vyjadrenie k pripomienkam doručených k zámeru navrhovanej činnosti, návrhu rozsahu hodnotenia a k určenému rozsahu hodnotenia.

Stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia vôd, stanovisko č. 32380/2021, zo dňa 14. 06. 2021

Z hľadiska vecnej pôsobnosti sekcia vôd k predloženému zámeru uvádza nasledovné stanovisko:

- V kapitole IV.2.3 „Voda“ na str. 107 zámeru je uvedené, že „Technologická odpadová voda bude recyklovaná a opätovne využívaná v technologických procesoch navrhovanej činnosti alebo zachytávaná do nepriepustného zásobníka a periodicky odvážaná na čistenie do ČOV (...).“ Nie je uvedené predpokladané zloženie odpadových vôd vzhľadom na spracovávané odpady, hoci materiál sa odvoláva na podobné technológie používané v zahraničí. Taktiež nie je uvedená konkrétna ČOV, na ktorej sa odpadové vody budú čistiť, jej technologické vybavenie a možná kapacita na čistenie týchto vôd. Tieto kľúčové informácie v materiáli chýbajú. Vzhľadom na spracovávané odpady je nutné čistenie na ČOV, ktorá má terciálne čistenie odpadových vôd.

Požadované bude doplnené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- V kapitole IV.4.1 „Zhoršenie kvality pitných (podzemných) vôd“ na str. 122 je konštatované, že „...ohrozenie zdrojov pitnej vody nehrozí a je vysoko nepravdepodobné“. Obec Horovce nemá vybudovaný verejný vodovod, obyvateľstvo sa zásobuje individuálne z vlastných studní, preto je veľmi dôležité uvedené konštatovanie verifikovať. Upozorňujeme, že navrhovaná činnosť nesmie zhoršiť stav útvarov podzemnej a povrchovej vody.

Ohrozenie zdrojov pitnej vody vplyvom realizácie navrhovanej činnosti nie je pravdepodobné, pričom navrhovaná činnosť nezhorší stav útvarov podzemnej a povrchovej vody.

- Vzhľadom na klimatickú krízu, riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody odvádzanie dažďových vôd zo striech žiadame prednostne zabezpečovať odvádzaním vôd z povrchového odtoku do podzemných vôd vždy tam, kde je to technicky možné a nebránia tomu prírodné podmienky, napr. prostredníctvom vsakovacích objektov (prípadne s retenčnými nádržami) a pod. Prečisťovanie dažďových vôd zo spevnených plôch prevádzky a komunikácií a prevádzku odlučovača ropných látok žiadame zabezpečovať v súlade s nariadením vlády SR č. 269/2010 ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.

Požadované je zahrnuté do realizácie navrhovanej činnosti.

- Kapitola III.1.5 „Hydrogeologické a inžiniersko-geologické pomery“ a tiež kapitola III. 1.7 „Hydrologické údaje“ sú vypracované podrobne, avšak uvádzané informácie sú z rokov 2006-2010 (napr. inžiniersko-geologický prieskum, ENVEX, s.r.o., 2009, tab. 29 Prietoky Ondavy zo stanice Horovce). Pri hodnotení útvarov podzemných a povrchových vôd záujmového územia je potrebné vychádzať okrem iného aj z Vodného plánu Slovenska. Plán manažmentu správneho územia povodia Dunaja (aktualizácia 2015) (<https://www.minzp.sk/voda/koncepcne-aplanovacie-dokumenty/vodny-plan-slovenska-aktualizacia-2015.html>), vrátane jeho Programu opatrení ktorý zastrešuje ochranu a manažment vôd v SR v súlade s vodnou politikou EÚ.

Požadované bolo aplikované počas prípravy správy o hodnotení činnosti.

- Vo vzťahu na predmet navrhovanej činnosti je nevyhnutné vytvorenie podmienok za účelom minimalizácie úniku, resp. eliminácie rizika úniku znečisťujúcich látok počas výstavby jednotlivých objektov, ako aj počas prevádzky. V zmysle vyhlášky č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd je potrebné spracovať plán preventívnych opatrení (havarijný plán) na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku.

Požadované je zahrnuté do realizácie navrhovanej činnosti.

- Z hľadiska pôsobnosti sekcie vôd predkladaný materiál nie je postačujúci a je potrebné ho doplniť v zmysle vyššie uvedených pripomienok.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia tvorby krajiny, oddelenie integrovaného povolovania, stanovisko č. 35567/2021, zo dňa 01. 07. 2021

Oddelenie integrovanej prevencie (ďalej len „OIP“) v rozsahu pôsobnosti zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o IPKZ“) vydáva nasledovné stanovisko:

- Uvažovaná kapacita „Zariadenia pre materiálové zhodnocovanie Horovce“ (ďalej len „navrhované zariadenie“) je 100 000 ton/rok prijatého odpadu na spracovanie. Navrhované zariadenie podľa ustanovenia § 2 písm. d) bod 1) zákona o IPKZ bude prevádzkou, v ktorej uvedená vykonávaná činnosť bude spadať do kategórie priemyselných činností uvedených v prílohe č. 1 zákona o IPKZ do kategórie:

5.3.b) zhodnocovanie alebo kombinácia zhodnocovania a zneškodňovania odpadu, ktorý nie je nebezpečný, s kapacitou väčšou ako 75 t za deň, ktoré zahŕňa jednu alebo viacero činností, ale nezahŕňa činnosti, na ktoré sa vzťahujú osobitné predpisy:

bod 2. predúprava odpadov na spaľovanie a spoluspaľovanie.

Berieme na vedomie a máme o uvedenom poznamkať.

- Navrhované zariadenie bude v zmysle vyššie uvedeného „novou prevádzkou“. Činnosti vykonávané v nej sa budú riadiť príslušnými kapitolami Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách (BAT) pre spracovanie odpadu (ďalej len „WT BREF“) vypracovaného Európskou komisiou v Spoločnom výskumnom centre (JRC), jej úradom pre priemyselné emisie (EIPPCB) v Seville, ktorý bol publikovaný v roku 2018. Link na WT BREF https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC113018_WT_Bref.pdf

Navrhovaná činnosť je v rámci správy o hodnotení vyhodnotená vo vzťahu ku BAT.

- Navrhované zariadenie bude musieť spĺňať požiadavky Vykonávacieho rozhodnutia Komisie (EÚ) č. 2018/1147 z 10. augusta 2018, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pri spracovaní odpadu (ďalej len „VRK“), ktoré bolo zverejnené dňa 17.08.2018 v Úradnom vestníku EÚ L208. Link na uvedené VRK https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2018.208.01.0038.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2018%3A208%3ATOC

Navrhovaná činnosť bude spĺňať všetky relevantné legislatívne rámce, resp. všeobecne záväzné právne predpisy, ktorej sa jej týkajú.

- Z charakteristiky činnosti, v navrhovanom zariadení, tak ako ju v zámere na strane 28 popisuje navrhovateľ vyplýva, že: „Podstatou technologického procesu je AUTOKLÁVOVANIE (FYZIKÁLNA STERILIZÁCIA) odpadu pred jeho následným AUTOMATICKÝM TRIEDENÍM, ...“

Mechanicko-biologická úprava (ďalej len „MBÚ“) je obvykle určená na využitie materiálov pre jeden alebo viac účelov a na stabilizáciu organickej frakcie zvyškového odpadu.

- Vo WT BREF v kapitole 4.4 Mechanicko-biologická úprava na strane 379 je autoklávanie popísané nasledovne „Sterilizácia odpadu v autokláve sa používa ako prvá fáza spracovania zmesového komunálneho tuhého odpadu pred jeho mechanickou separáciou. Tento proces zvyšuje účinnosť mechanického triedenia odpadu. Vďaka dehydratácii je možné biologicky rozložiteľnú frakciu celkom oddeliť od neorganických frakcií (druhotné suroviny ako napríklad plasty, sklo, kovy, minerály, keramika, atď.). Potom nasleduje mechanické triedenie odpadu, pri ktorom sa izolujú rôzne frakcie.“
- Navrhovateľ pre svoju argumentáciu použil vyššie uvedenú časť WT BREF v zámere navrhovanej činnosti, kde na strane 41 uvádza

„Autoklávanie

Sterilizácia odpadu v autokláve sa používa ako prvá fáza spracovania zmesového komunálneho odpadu pred jeho mechanickým triedením. Tento proces zvyšuje účinnosť mechanického triedenia. Vďaka dehydratácii sa organická biologicky rozložiteľná frakcia môže úplne oddeliť od neorganických frakcií (druhotné suroviny, ako sú plasty, sklo a kovy, ako aj minerály, keramika atď.). Nasleduje mechanické triedenie odpadu, v ktorom sú rôzne frakcie oddelené. Proces autoklávania sa vykonáva pri tlaku 2-5 barov a teplote 120-150 °C.“

- Navrhovateľ túto definíciu procesu autoklávania prevzal z WT BREF. Z WT BREF okrem iného vyplýva, že autoklávanie je činnosťou, pri ktorej dochádza k tepelnému spracovaniu odpadov.

Definíciu procesu autoklávania bola prevzatá z WT BREF.

- Vyjadrenia navrhovateľa k aplikácii najlepších dostupných techník (ďalej len „BAT“) a porovnaniu zariadenia s BAT sú veľmi všeobecné (strana 41, 143 a ďalšie). Konkrétne spomína iba BAT 25 z VRK, ale o aplikácii všeobecne platných BAT 1 – 24 z VRK je len niečo z nich naznačené, že zariadenie to bude spĺňať.

Navrhovaná činnosť je v rámci správy o hodnotení vyhodnotená vo vzťahu ku BAT.

- Taktiež vyjadrenia navrhovateľa, že je to bezemisná prevádzka (strana 50), sú zavádzajúce, nakoľko pri výrobe pary na autoklávanie je potrebné spáliť určité množstvo plynu a spaľovacie procesy majú svoje emisie (hlavne do ovzdušia).

Vplyv na kvalitu ovzdušia je zhodnotený v rámci správy o hodnotení.

- Využitie jednotlivých zložiek odpadov získaných po sterilizácii v autokláve a následnom vytriedení je tiež len všeobecne popísané. Bez ďalšej nadväznosti ako a kde sa vytriedený odpad využije, resp. spracuje.

Máme za to, že spôsob nakladanie s odpadmi a definovanie vstupov a výstupov je v rámci správy o hodnotení činnosti spracovaný dostatočne, pričom koncovky vyprodukovaných odpadov budú zadefinované v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- Rizikom je aj to, či bude navrhované zariadenie kapacitne využité a jeho prevádzka rentabilná. Na strane 57 je informácia, že produkcia komunálnych odpadov v uvažovanom regióne okresov Michalovce, Trebišov, Vranov nad Topľou, Humenné, Sobrance a Snina sa v roku 2017 predstavovala 84 000 ton, čo je menej ako projektovaná kapacita 100 000 ton a bez analýzy, že aj v iných lokalitách menovaných okresov môžu vzniknúť zariadenia na mechanicko-biologickú úpravu (ďalej len „MBÚ“), ktoré môžu významne znížiť množstvo uvažovaného komunálneho odpadu na spracovanie v navrhovanom zariadení, čo môže spôsobiť dovoz komunálneho odpadu na spracovanie z iných okresov Slovenska, prípadne zo zahraničia.

Projektovaná kapacita zariadenia navrhovanej činnosti vo vzťahu ku produkcii odpadov spádovej oblasti je relevantná (vid'. Odpadová štúdia, ktorej znenie je súčasťou prílohovej časti správy o hodnotení).

- Vzhľadom na to, že v navrhovanom zariadení sa bude nakladať s prijatým odpadom v množstve 100 000 ton/rok, ktorý sa súčasne bude na základe vyššie uvedeného tepelne spracovávať, tak pre vydanie integrovaného povolenia ako aj stavebného povolenia bude povoľujúcim orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“).

Uvedená skutočnosť je nám známa.

- Na strane 59 je rozpor, nakoľko v bode 15 je ako povoľujúci orgán uvedený OÚ Michalovce a v bode 16 požadovaným povolením je integrované povolenie v zmysle zákona o IPKZ.

Povoľujúcim orgánom navrhovanej činnosti bude SIŽP.

- Z hľadiska požiadaviek zákona o IPKZ bude potrebné v žiadosti o integrované povolenie ako aj v samotnom integrovanom povolení zosúladiť:
 - konštrukciu, umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých a vznikajúcich odpadov),
 - konštrukciu, umiestnenie miest a plôch, kde sa bude manipulovať so znečisťujúcimi látkami používanými pri prevádzkovaní technologického zariadenia (oleje, nafta, mazadlá atď.),
 - spôsob zachytávania a odvádzania odpadných vôd z dehydratácie a z regenerácie ionexov z úpravy vôd,
 - spôsob zachytávania a odvádzania povrchových dažďových vôd z budovy a z príľahlých plôch zariadenia,
 - systém odsávania vzdušiny a jej filtrácie,
 - systém nepretržitého monitorovania a kontroly prevádzky,
 - umiestnenie kompresorovej stanice,
 - umiestnenie a konštrukciu protipožiarnej nádrže,
 - umiestnenie a napojenie odlučovačov olejov z odpadových vôd.

Požadované bude v žiadosti o integrované povolenie ako aj v samotnom integrovanom povolení zosúladené.

- V procese spracovania dokumentácie pre vydanie stavebného povolenia bude potrebné riešiť odlučovacie zariadenia na ochranu ovzdušia tak, aby boli splnené emisné limity v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

V procese spracovania dokumentácie pre vydanie stavebného povolenia budú riešené odlučovacie zariadenia na ochranu ovzdušia tak, aby boli splnené emisné limity v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší.

- Taktiež prevádzkovateľ navrhovaného zariadenia bude povinný splniť požiadavky ustanovenia § 8 zákona o IPKZ a preložiť inšpekciu ako povoľujúcemu orgánu na schválenie východiskovú správu.

Prevádzkovateľ navrhovaného zariadenia splní požiadavky ustanovenia § 8 zákona o IPKZ a preloží inšpekciu ako povoľujúcemu orgánu na schválenie východiskovú správu.

- Miesta a spôsob zhromažďovania odpadov (vstupné odpady, výstupné odpady a odpady vznikajúce pri prevádzkovaní) musia spĺňať požiadavky § 8 Vyhlášky č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Miesta a spôsob zhromažďovania odpadov (vstupné odpady, výstupné odpady a odpady vznikajúce pri prevádzkovaní) budú spĺňať požiadavky § 8 Vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

- Všetky miesta, na ktorých sa budú skladovať znečisťujúce látky a na ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami, musia byť vyhotovené tak, aby spĺňali požiadavky uvedené v § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a Vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Všetky miesta, na ktorých sa budú skladovať znečisťujúce látky a na ktorých sa bude zaobchádzať so znečisťujúcimi látkami, budú vyhotovené tak, aby spĺňali požiadavky uvedené v § 39 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a Vyhlášky MŽP SR č. 200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti a zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

- V žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude potrebné uviesť podrobný zoznam všetkých látok a materiálov, ktoré sa budú v procese výroby používať a spôsob manipulácie s nimi.

V žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude uvedený podrobný zoznam všetkých látok a materiálov, ktoré sa budú v procese výroby používať a spôsob manipulácie s nimi.

- K žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude taktiež potrebné predložiť technickú dokumentáciu jednotlivých strojov a zariadení celej technologickej linky a s ňou súvisiacich zariadení poskytnutých od výrobcu zariadení.

K žiadosti o vydanie integrovaného povolenia budú taktiež predložené technické dokumentácie jednotlivých strojov a zariadení celej technologickej linky a s ňou súvisiacich zariadení poskytnutých od výrobcu zariadení.

- Ďalej k žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude potrebné predložiť zoznam odberateľov jednotlivých prúdov vznikajúcich odpadov, spôsob ich spracovania a odoberané množstvá odpadov.

K žiadosti o vydanie integrovaného povolenia bude predložený zoznam odberateľov jednotlivých prúdov vznikajúcich odpadov, spôsob ich spracovania a odoberané množstvá odpadov.

- Vzhľadom na vyššie uvedené, pre vydanie integrovaného povolenia ako aj stavebného povolenia bude povoľujúcim orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Pre vydanie integrovaného povolenia ako aj stavebného povolenia bude povoľujúcim orgánom Slovenská inšpekcia životného prostredia.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Odbor štátnej správy ochrany prírody a krajiny, stanovisko č. 9667/2021-6.3, zo dňa 23. 06. 2021

V správe o hodnotení požaduje:

- Vyhodnotiť vplyvy na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016). Hodnotenie vykonať na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia

sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) je súčasťou správy o hodnotení a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

- Vyhodnotiť vplyvy na biotopy a druhy európskeho a národného významu.

Hodnotenie vplyvov na biotopy a druhy európskeho a národného významu je súčasťou správy o hodnotení.

- Dôsledne vyhodnotiť kumulatívne vplyvy.

Hodnotenie kumulatívnych vplyvov je súčasťou správy o hodnotení.

- Navrhnuť konkrétne opatrenia na zmiernenie všetkých identifikovaných vplyvov.

V rámci správy o hodnotení sú navrhnuté konkrétne opatrenia na zmiernenie všetkých identifikovaných vplyvov.

- Prehodnotiť už navrhované zmierňujúce opatrenia, hlavne ich efektívnosť. Návrh zmierňujúcich opatrení odporúčame odkonzultovať so Štátnou ochranou prírody SR, Správou CHKO Vihorlat.

V rámci správy o hodnotení boli prehodnotenú navrhované zmierňujúce opatrenia.

- Zmapovať invázne druhy rastlín v dotknutom území a navrhnuť opatrenia na zabránenie ich šírenia.

V rámci správy o hodnotení boli zmapované invázne druhy rastlín v dotknutom území a navrhnuté opatrenia na zabránenie ich šírenia.

- V druhovom zložení plánovaných výsadiieb nenavrhovať nepôvodné a invázne druhy bylín a drevín.

V druhovom zložení plánovaných výsadiieb sa nebudú navrhovať nepôvodné a invázne druhy bylín a drevín.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Odbor štátnej geologickej správy, stanovisko č. 32776/2021-5.3, zo dňa 17. 06. 2021

K spracovaniu kapitol týkajúcich sa geologickej problematiky uvádza nasledovné:

- Odporúčame v dokumente zlúčiť kapitoly III.1.4 a III.1.5 do kapitoly Geologické pomery.
- Žiada doplniť do kapitoly III.4.6 Geodynamické javy, žiarenia údaje o geodynamických javoch územia. Záujmové územie sa nachádza v rajóne stabilných území. V predmetnom území sa nevyskytujú svahové deformácie. V územiach s nedostatočnou preskúmanosťou je predpoklad existencie doteraz nezaregistrovaných svahových deformácií. Výsledky inžinierskogeologického prieskumu sú spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1 : 50 000 (Šimeková, Martinčeková et. al., 2006), ktorý je prístupný na mapovom serveri Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra Bratislava (<http://apl.geology.sk/atlassd/>).
- V kapitole III.4.6 Geodynamické javy, žiarenia je spomínaná seizmicita územia. Nie je ale zrejmé, z akej mapy vychádza údaj o seizmickom ohrození. Odporúčame túto informáciu doplniť podľa normy STN EN 1998-1/NA/Z2 s aktualizovanou mapou seizmického ohrozenia Slovenska.
- Podľa oznámenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ďalej len „ŠGÚDŠ“) v Bratislave je v predmetnom území určené prieskumné územie P8/19 Pavlovce nad Uhom, horľavý zemný plyn pre Slovakian Horizon Energy, s.r.o., Bratislava do 3.10.2029 tak, ako je to zobrazené na mape v M 1:10 000 (príloha).

Požadované je spracované v rámci príslušných kapitol správy o hodnotení.

Z hľadiska zamerania agendy odboru odpadového hospodárstva predkladáme nasledovné pripomienky k predloženému zámeru:

- Na strane 23 zámeru žiadateľ v rámci informácií týkajúcich sa spádovej oblasti uvádza, že predmetná činnosť bude nadväzovať na zavedené systémy zberu komunálnych odpadov v jednotlivých obciach a mestách uvažovanej spádovej oblasti, ktorou sú okresy Michalovce, Trebišov, Vranov nad Topľou, Humenné, Sobrance a Snina. V rámci uvedených informácií žiadame doplniť, akým spôsobom žiadateľ uvažoval s naplnením kapacity prijatých 100 000 ton/rok komunálnych odpadov na spracovanie v rámci spádovej oblasti, keďže obce a mestá v uvedených okresoch už dnes majú nejakým spôsobom riešené odpadové hospodárstvo a nakladanie s komunálnymi odpadmi vznikajúcimi na ich území. Žiadame v tejto súvislosti doplniť konkrétne údaje o odpadoch v rámci uvažovanej spádovej lokality, ich súčasnej produkcii a uvažovanom odklonení od súčasného spôsobu ich nakladania do zariadenia, ktoré je predmetom zámeru, s uvedením množstiev odpadov v rámci jednotlivých dotknutých okresov.

Požadované je spracované v rámci Odpadovej štúdie, ktorej znenie je súčasťou prílohovej časti správy o hodnotení.

- Na stranách 29 – 31 zámeru žiadateľ uvádza kódy a katalógové čísla odpadov, ktoré budú vstupovať do navrhovaného zariadenia. V tejto súvislosti požadujeme doplňujúce informácie týkajúce sa druhov odpadov, ktoré nie sú komunálnymi odpadmi, (teda nie sú odpadmi, ktorých pôvodcami sú obce, mestá, prípadne sú komunálnymi odpadmi z iných zdrojov). Nie je zo zámeru zrejmé, prečo žiadateľ na jednej strane uvádza, že účelom zariadenia je znižovanie objemu komunálnych odpadov produkovaných v obciach a mestách spádového územia, ukladaných na skládky odpadov, ale v zámere uvádza aj katalógové čísla odpadov, ktoré nie sú komunálnymi odpadmi, a teda nevidíme dôvod, prečo má byť technologická linka, ktorá je predmetom zámeru, využitá aj pre uvedené druhy odpadov skupín 02, 16, 17 a 19 Katalógu odpadov. Taktiež žiadame doplniť informácie k odpadom podskupiny 19 12, ktoré sú odpadmi z mechanického spracovania odpadu napríklad triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a peletizovania inak nešpecifikované. Opäť zo zámeru nie je zrejmé, prečo odpady, ktoré už prešli procesom úpravy, majú byť opätovne upravované na technologickej linke žiadateľa, navyše odpady, ktoré nie sú komunálnymi odpadmi.

Navrhovaná linka umožňuje spracovanie aj nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (odpady z mechanického spracovania odpadu napríklad triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a peletizovania inak nešpecifikované).

- Na strane 37 žiadateľ uvádza, že predmetná technologická zostava predchádza vzniku odpadu a obmedzuje jeho vznik najmä získavaním druhotných surovín... Upozorňujeme žiadateľa, že uvedené činnosti, ktoré majú byť vykonávané na technologickom zariadení, ktoré je predmetom zámeru, nie sú činnosťami, ktorými sa predchádza vzniku odpadov v zmysle ustanovení zákona o odpadoch. V prípade, že žiadateľ má v úmysle na predmetnom zariadení zabezpečiť stav konca niektorých druhov odpadov, ide o presne stanovený postup a je potrebné deklarovať splnenie všetkých kritérií v zmysle príslušných nariadení.

Zabezpečenie stavu konca niektorých druhov odpadov bude prebiehať presne stanoveným postupom a v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude deklarované splnenie všetkých kritérií v zmysle príslušných nariadení.

- Na strane 37 žiadateľ ďalej uvádza, že vďaka technologickej zostave je možné vykonávať zhodnocovanie odpadov, najmä prípravu na opätovné použitie a recykláciu... a následne uvádza kódy činností zhodnocovania odpadov v zmysle prílohy č. 1 zákona o odpadoch. Dôrazne upozorňujeme žiadateľa, že činnosti, ktoré je možné vykonávať na predmetnom zariadení, nie sú činnosťami finálneho zhodnocovania odpadov, ale len činnosťami úpravy odpadov určených na spracovanie niektorou z činností R1 až R11, s kódom zhodnocovania R12, prípadne je možné vykonávať aj činnosť R13. V prípade, že chcete vykonávať aj činnosti zhodnocovania odpadov s kódmi R3, R4 a R5, je potrebné preukázať certifikáciu výstupných produktov z procesu zhodnocovania.

Kódy činností zhodnocovania odpadov v zmysle prílohy č. 1 zákona o odpadoch sú uvedené v rámci správy o hodnotení činnosti, pričom v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude preukázaná certifikácia výstupných produktov z procesu zhodnocovania.

- V prípade výstupu z technologického procesu nazvaného BIOMASA, ktorý je výsledkom spracovania biologickej frakcie odpadov, uvádzame, že uvedená činnosť nie je činnosťou R3, ale činnosťou R12 a aj v prípade tohto výstupu je potrebné preukázať certifikáciu výstupu a jeho vhodnosť na použitie ako hnojiva alebo materiálu na obohatenie pôdy, a to v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

V prípade BIOMASY bude v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov preukázaná certifikácia výstupu a jeho vhodnosť na použitie ako hnojiva alebo materiálu na obohatenie pôdy, a to v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Na základe vyššie uvedeného odbor odpadového hospodárstva požaduje vypracovať správu o hodnotení navrhovanej činnosti, v ktorej budú zohľadnené všetky pripomienky odboru.

Úrad Košického samosprávneho kraja, stanovisko č. 02547/2021/ORR-24625, doručené dňa 30. 06. 2021 príslušnému orgánu

Úrad Košického samosprávneho kraja požaduje doplnenie, alebo zváženie nasledujúcich bodov v procese posudzovania vplyvov činnosti na životné prostredie:

- Podrobnejšie vypracovanie posúdenia vplyvu činnosti na chránené územia v systéme NATURA 2000 Chránené vtáčie územie Ondavská rovina a Územie európskeho významu Lesík Bisce. Podľa §26 odst. 5 zákona 543/2002 o ochrane prírody a krajiny je zakázané v CHVÚ vykonávať činnosti ktoré môžu mať negatívny dopad na predmet jeho ochrany. Je predpokladaný negatívny vplyv na obe chránené územia a preto žiadame detailnejšie zhodnotenie vplyvu ako je uvádzané v zámere, najmä na druhé menované chránené územie, vrátane vplyvu na jeho faunu.

Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) je súčasťou správy o hodnotení a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

- Pri CHVÚ Ondavská rovina požaduje aktuálnejšie informácie ohľadom stavu druhov ovplyvnených navrhovanou činnosťou.

Aktuálne informácie ohľadom stavu druhov, ktoré sú predmetom ochrany CHVÚ Ondavská rovina sú súčasťou Hodnotenia vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016), ktoré je súčasťou správy o hodnotení a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

- Žiadame prehodnotiť vhodnosť plánovaných zmierňujúcich opatrení, ako napríklad navrhovaná mokraď v blízkosti neskolaudovanej skládky TKO.

Plánované zmierňujúce opatrenia boli prehodnotené v rámci správy o hodnotení činnosti.

- Požadujeme presný popis spádovej oblasti, ktorú bude plánovaná činnosť pokrývať, spolu s údajom z ktorej obce, alebo mesta sa koľko ton odpadu dostane do prevádzky a po ktorých konkrétnych cestných komunikáciách sa bude odpad dovážať.

Uvedenú požiadavku v súčasnosti nie je možné splniť, nakoľko bude závislá od zmlúv s dodávateľmi, pôvodcami alebo držiteľmi odpadov, ktoré v tomto štádiu prípravy projektu nie sú uzatvárané.

- Zároveň požadujeme kvantifikované porovnanie súčasného stavu nakladania s odpadom a jeho prepravou v danej oblasti oproti stavu ktorý by nastal po realizácii zámeru. Požadujeme tiež vyhodnotenie zníženia miery skládkovania v danej oblasti. Požadujeme vypracovanie štúdie o mierach hlučnosti a prašnosti súvisiacej s navrhovanou činnosťou, vrátane dopravy potrebnej na výstavbu aj prevádzku danej činnosti.

Pre potreby správy o hodnotení bola spracovaná akustická štúdia, rozptylová štúdia a dopravnokapacitné posúdenie, ktoré sú súčasťou správy o hodnotení. Z popisu navrhovanej činnosti je zrejmé, že prispeje k zníženiu miery skládkovania v danej oblasti.

- Ďalej požadujeme detailnejšie informácie o súlade navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT). V niektorých častiach zámeru sú tieto informácie o súlade nedostatočné, z dôvodu napríklad absencie systému environmentálneho manažérstva. Taktiež nie je jasne opísané emitovanie určitých látok do ovzdušia. Ide o zápach a TVOC, ktoré podľa referenčného dokumentu o BAT pri spracovaní odpadu (WT BREF) môžu pri autoklávovaní vzniknúť, aj keď v zámere je uvádzané, že emisie týchto látok sa nepredpokladajú.

V rámci správy o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT) a pre potreby správy o hodnotení bola spracovaná aj rozptylová štúdia, ktorá je súčasťou správy o hodnotení.

Okresný úrad Košice, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, stanovisko č. OU-KE-OCDPK-2021/024323-002, zo dňa 08. 07. 2021

Uvedená stavba sa dotýka záujmov cesty I. triedy I/19 k. ú. obce Horovce. V prípade, že uvedená činnosť bude prevádzaná v ochrannom pásme uvedenej cesty I. triedy t.j. minimálne 50 m od osi vozovky je potrebné v zmysle § 11 cestného zákona požiadať náš úrad o výnimku z ochranného pásma. V opačnom prípade ak uvedená činnosť nezasahuje do ochranného pásma cesty I/19 nemáme námietok voči realizácii uvedenej stavby. Cestným správnym orgánom v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. pre cesty II. a III. tried je príslušný okresný úrad, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií. Cestným správnym orgánom pre miestne a účelové komunikácie je príslušná obec.

Uvedené berieme na vedomie a v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov bude postupované v zmysle cestného zákona.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Michalovciach, stanovisko č. 2021/01916, zo dňa 14. 06. 2021

Po preštudovaní predloženého zámeru navrhovanej činnosti dáva podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto stanovisko:

Nie sú výhrady k navrhovanej činnosti „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce“ pre navrhovateľa BIOELEKTRA Horovce, a. s., Jantárová 1, Košice, IČO: 53 045 491.

Zároveň je potrebné pred uvedením predmetného zariadenia do trvalej prevádzky zdokladovať dodržiavanie limitov ustanovených vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú

podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov v najbližšej obytnej zástavbe.

Pred uvedením predmetného zariadenia do trvalej prevádzky sa zdokladuje dodržiavanie limitov ustanovených vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov v najbližšej obytnej zástavbe.

Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, stanovisko č. OU-MI-OSZP-2021/008487-006, zo dňa 23. 06. 2021

Z hľadiska záujmov štátnej vodnej správy:

Na základe preštudovania predloženého zámeru k predmetnej veci z pohľadu štátnej vodnej správy dávame nasledujúce stanovisko:

1. V zámere nie je presne špecifikovaná navrhovaná činnosť, keď v názve je činnosť prezentovaná ako materiálové zhodnocovanie odpadov a z textu, je zrejmé, že sa jedná o činnosť - tepelné zhodnocovanie odpadov (autoklávanie). Pričom v zámere na str. - 39 je uvedené: „....táto technológia nie je klasifikovaná ako tepelné spracovanie odpadu, resp. nie je klasifikovaná ako zariadenie na zhodnocovanie odpadu tepelnými postupmi“ a navrhovaná činnosť je zaradená podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. do kapitoly č. 9 Infraštruktúra, do položky 8. Zariadenie na zhodnocovanie odpadov tepelnými postupmi – časť a (bez limitu) – povinné hodnotenie

V správe o hodnotení je navrhovaná činnosť zatriedená v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. V zámere je potrebné presne určiť varianty navrhovanej činnosti a potrebné zhodnotiť všetky vplyvy pre všetky varianty. Na st. 26 zámeru navrhovanej činnosti je uvádzané s variantnosťou vo vzťahu k umiestnenia činnosti (variant č. 1 areál bývalej skládky a variant č. 2 areál bývalého poľnohospodárskeho družstva. Následne na str. 28 a str. 56 zámeru je uvažované s variantnosťou vo vzťahu k druhu vykonávanej činnosti, kde sa uvažuje s variantom 1 – materiálové zhodnocovanie odpadov v rozsahu 100 000 t/ročne a s variantom 2 - dotriedňovacia linka dotriedňovacie komunálnych odpadov do 10 000 t/ročne. V ďalšom texte zámeru je raz hodnotená variantnosť vo vzťahu k lokalite a druhýkrát vo vzťahu k druhu činnosti. Vzhľadom k tomu, nie je možné k variantnosti navrhovanej činnosti zaujať jednoznačné stanovisko.

V správe o hodnotení je presne určený variant navrhovanej činnosti vyplývajúci z rozsahu hodnotenia.

3. Pre proces ďalšieho hodnotenia žiadame doplniť:

- Pokiaľ sa jedná o výstupy v zámere je uvedené predpokladané množstvo odpadových vôd, avšak absentuje predpokladané chemické zloženie vznikajúcich technologických vôd, od ktorého sa bude ďalej odvíjať možnosť zneškodňovania týchto odpadových vôd t.j. možnosť odvádzania na riadne povolenú ČOV, príp. iný spôsob zneškodňovania

Požadované bude doplnené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- návrh primeraného čistenia technologických odpadových vôd a vôd z povrchového odtoku z manipulačných plôch

Požadované bude doplnené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, pričom plochy pre statickú dopravu budú odvedené cez ORL.

- Doplniť umiestnenie a kapacity jednotlivých zhromažďísk odpadov (prijatých a vznikajúcich odpadov) a predpokladané množstva výluhov z odpadov a spôsob ich zneškodňovania.

Spôsob nakladania s odpadmi je popísaný v kap. A.II.9. Popis technického a technologického riešenia a B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), druh a kategória odpadu, miesto vzniku odpadu, spôsob nakladania s odpadmi., pričom optimalizácia prevádzky bude spočívať aj v koordinácii s dovozcom a odberateľom výsledných produktov a odpadov. Ostatné požadované informácie budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- Návrh opatrení na zamedzenie vzniku znečisťujúcich látok do podzemných vôd a pôdy.

Požadované je spracované v kap. IV. OPATRENIA NAVRHNUTÉ NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE (OSOBITNE UVIESŤ OPATRENIA POČAS DOBY VÝSTAVBY, PREVÁDZKY ČINNOSTI, OPATRENIA PRE PRÍPAD VZNIKU HAVÁRIÍ.

- Posúdiť únosnosť prírodného prostredia a kumuláciu vplyvu s vplyvom iných existujúcich činností v navrhovanom území.

Požadované bolo brané v úvahu pri hodnotení vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľstva.

- V rámci ďalšieho konania je potrebné doplniť hydrologické posúdenie t.j.:

1. možnosti odvádzania vôd z povrchového odtoku (strechy, spevnené plochy – manipulačné plochy) do povrchových príp. do podzemných vôd
2. overiť, či môže byť povolený odber podzemných vôd v množstve, aké je potrebné pre navrhovanú technológiu tak, aby sa nenarušila riadna funkcia vodného útvaru s min. hladinou podzemných vôd
3. návrh kontrolného systému na včasné zistenie úniku znečisťujúcich látok a návrh monitoringu kontaminácie spodných vôd.

Požadované bude súčasťou dokumentácie pre povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Z hľadiska záujmov štátnej správy v odpadovom hospodárstve:

Z pohľadu štátnej správy odpadového hospodárstva sa prikláňa k realizácii variantu 1, parc. č. pozemkov KN-C 872, 863/2, ale vzhľadom na možný dopad na širšie okolie prevádzky a kvalitu životného prostredia, požaduje posudzovanie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a zároveň požaduje vysvetlenie a doplnenie nasledujúcich otázok a problematik:

1. V zámere je uvedené, že maximálne celkové množstvo odpadov, ktoré budú prijaté na spracovanie nepresiahne 100 000 t ročne. V zozname odpadov na zhodnotenie (tab. 10) sú uvedené odpady 19 12 09 minerálne látky, napr. piesok a kamenivo, 60 000 t ročne, 19 12 10 horľavý odpad (palivo z odpadov), 100 000 t ročne a 19 12 12 iné odpady vrátane zmiešaných materiálov z mechanického spracovania odpadu iné ako uvedené v 19 12 11, 100 000 t ročne, pričom zmysel zhodnotenia týchto odpadov autoklávovaním a následným triedením je problematické alebo nepoužiteľné napr. z dôvodu zrnitosti a tým je ovplyvnená ich triediteľnosť. Množstvo odpadov 19 12 10 a 19 12 12 na vstupe naznačuje, že by sa prevádzka mohla venovať len alternatívnym palivám. Z nasledujúcich dôvodov požadujeme vysvetlenie k spôsobu konkrétneho zhodnocovania týchto odpadov v navrhovanom zariadení.

Navrhovaná linka umožňuje spracovanie aj nekomunálnych druhov odpadov či odpadov, ktoré už prešli procesom úpravy (odpady z mechanického spracovania odpadu napríklad triedenia, drvenia, lisovania, hutnenia a peletizovania inak nešpecifikované).

Spôsob nakladania s odpadmi je popísaný v kap. A.II.9. Popis technického a technologického riešenia a B.II.3. Odpady – celkové množstvo (t/rok), druh a kategória odpadu, miesto vzniku odpadu, spôsob nakladania s odpadmi.

V rámci navrhovanej činnosti v súvislosti s tuhým druhotným palivom budú naplnené požiadavky vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách.

Druhotným palivom je palivo vyrobené z odpadu, ktorý dosiahol stav konca odpadu, ktoré sa ďalej nepovažuje za odpad, ale za látku, zmes alebo výrobok podľa osobitného predpisu (Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30. 12. 2006) v platnom znení, § 7 zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon)) a ktoré zároveň spĺňa požiadavky § 6b a 9 ods. 11 písm. c) vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách; na spaľovanie druhotných palív platia požiadavky pre spaľovacie zariadenia.

Stav konca odpadu je stav, ktorý dosiahne odpad, ak prejde niektorou z činností zhodnocovania odpadu alebo recyklácie a spĺňa podmienky ako látka alebo vec sa má použiť na špecifické účely, pre látku alebo vec existuje trh alebo je po nej dopyt, látka alebo vec spĺňa technické požiadavky na špecifické účely a spĺňa požiadavky ustanovené osobitným predpisom (Napríklad nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011 z 31. marca 2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (Ú. v. EÚ L 94, 8. 4. 2011), nariadenie Komisie (EÚ) č. 1179/2012 z 10. decembra 2012, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy drvené sklo prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (Ú. v. EÚ L 337, 11. 12. 2012), nariadenie Komisie (EÚ) č. 715/2013 z 25. júla 2013, ktorým sa ustanovujú kritériá umožňujúce určiť, kedy medený šrot prestáva byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (Ú. v. EÚ L 201, 26. 7. 2013), § 6b vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách) a spĺňa technické normy alebo je v súlade s inou obdobnou technickou špecifikáciou s porovnateľnými požiadavkami alebo s prísnejšími požiadavkami, ktoré sa uplatňujú na výrobky, a použitie látky alebo veci nezapríčiní celkové nepriaznivé vplyvy na životné prostredie alebo na zdravie ľudí).

Podľa § 6b vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách na výrobu druhotného paliva možno použiť len odpad, ktorý nesmie vykazovať žiadnu z nebezpečných vlastností uvedených v osobitnom predpise (Príloha nariadenia Komisie (EÚ) č. 1357/2014 z 18. decembra 2014, ktorým sa nahrádza príloha III k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 365, 19. 12. 2014)) okrem odpadov klasifikovaných ako HP 3 „Horľavý“, ktoré sú označené výstražným upozornením H220 až H226 a H228, prekročiť limitné koncentrácie perzistentných organických znečisťujúcich látok ustanovené osobitným predpisom (Príloha IV k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 850/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o perzistentných organických znečisťujúcich látkach, ktorým sa mení a dopĺňa smernica 79/117/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 30. 4. 2004) v platnom znení.) a sa zmiešavať s iným palivom alebo surovinou s cieľom riedením znížiť obsah znečisťujúcej látky a takto dosiahnuť kvalitatívne požiadavky ustanovené pre druhotné palivo.

Na výrobu druhotného paliva možno ako vstupy použiť aj suroviny a palivá, ktoré nie sú klasifikované ako odpad, ak ide o palivá, ak spĺňajú požiadavky ustanovené podľa § 4 až 6 vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách, ak sú pre daný druh paliva ustanovené a suroviny, ak spĺňajú požiadavky podľa predchádzajúcej state.

Všetky výrobné vstupy, ich vzájomné podiely a výsledné zloženie druhotného paliva budú špecifikované v reglemente výroby alebo v inom zodpovedajúcom dokumente systému manažérstva.

Kvalitatívne požiadavky na druhotné palivá vyjadrené ako hraničné hodnoty obsahu znečisťujúcich látok sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kvalitatívne požiadavky na druhotné palivá:

Hraničnou hodnotou pri hodnotení kvality súboru vzoriek je 80. percentil predstavujúci percento analyzovaných vzoriek, ktoré sa vyznačujú pravdepodobne nižším a rovnakým umiestnením než práve posudzovaná vzorka.

Ak násobok počtu vzoriek ($N \times 0,8$):

- a) nie je celé číslo, 80. percentilom je hodnota vzorky v poradí pre nasledujúce celé číslo,
- b) je celé číslo „k“, 80. percentilom je aritmetický priemer hodnôt vzoriek v poradí pre dané celé číslo „k“ a nasledujúce celé číslo „k + 1“.

Medián súboru dát zoradených podľa veľkosti predstavuje hodnotu ležiacu v strede (ak ide o párny počet hodnôt, medián je priemerom dvoch stredových hodnôt), pričom nezohľadňuje veľkosť hodnôt ležiacich mimo stred.

Druhotné palivá z odpadového dreva:

Znečisťujúca látka	Hraničné hodnoty pre obsah ZL v palive [mg/kg sušiny]	
	Medián	80. percentil
As	1,2	1,8
Pb	10	15
Cd	0,8	1,2
Cr	10	15
Hg	0,05	0,075
Zn	140	210
Cl	250	300
F	15	20
Celkové PAH	2	3

Veľkosť dávky alebo šarže a veľkosť časti dávky alebo šarže, pre ktorú sa pripravuje reprezentatívna vzorka, zisťuje obsah znečisťujúcich látok a preukazuje splnenie požiadaviek na kvalitu podľa § 6b ods. 4 uvedenej vyhlášky, musia byť určené individuálne výrobcom druhotného paliva v certifikovanej dokumentácii systému manažérstva v pláne vzorkovania v súlade s technickou normou pre príslušný druh druhotného paliva, ak je vydaná. Ak technická norma na určenie veľkosti dávky príslušného druhu druhotného paliva nie je vydaná a ide o:

- tuhé druhotné palivo
 - výrobu $\geq 1\,500$ t/rok tuhého druhotného paliva jedného druhu,
za dávku sa považuje 1 500 t tuhého druhotného paliva a

za reprezentatívnu časť dávky 150 t tuhého druhotného paliva, ak podľa § 8a ods. 6 uvedenej vyhlášky nie je povolené inak,
 - výrobu $< 1\,500$ t/rok tuhého druhotného paliva jedného druhu,
za dávku sa považuje množstvo zodpovedajúce projektovanej kapacite za rok a

za reprezentatívnu časť dávky paliva 150 t tuhého druhotného paliva,

Z každej časti dávky tuhého druhotného paliva sa manuálnym alebo automatizovaným odberom a spracovaním náhodných vzoriek v rozsahu a postupmi podľa technickej normy (STN EN 15442 Tuhé alternatívne palivá. Metódy odberu vzoriek (65 7504)) pripraví reprezentatívna vzorka a vykoná analýza v rozsahu podľa technickej normy a požiadaviek prílohy prvej časti vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách, ak podľa § 8a ods. 3 až 5 uvedenej vyhlášky nie je určené inak.

Hraničná hodnota obsahu znečisťujúcej látky sa považuje za dodržanú, ak ide o tuhé druhotné palivo, ak hodnota mediánu a hodnota 80. percentilu zo série výsledkov meraní reprezentatívnych vzoriek z najmenej piatich náhodne vybraných častí hodnotenej dávky neprekročí ustanovenú hodnotu a hodnotenie prvej šarže nového produktu, po podstatnej zmene technológie, zariadenia, používaných vstupov do výroby alebo zloženia druhotného paliva a ide o prvé štyri časti dávky tuhého druhotného paliva do hodnotenia, ak výsledok merania reprezentatívnej vzorky z hodnotenej šarže alebo z hodnotenej časti dávky neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako medián, alebo ak žiadna priemerná hodnota zo série výsledkov meraní reprezentatívnych vzoriek z prvej a druhej, prvej až tretej a prvej až štvrtej hodnotenej šarže alebo časti dávky neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako medián a súčasne žiadna hodnota neprekročí hraničnú hodnotu ustanovenú ako 80. percentil. Hraničná hodnota obsahu znečisťujúcej látky sa považuje za dodržanú, ak kontrolné meranie inšpekcie podľa § 7 ods. 1 písm. a) a b) uvedenej vyhlášky a ide o tuhé druhotné palivo, ak žiadna hodnota zo série výsledkov dvoch po sebe nasledujúcich kontrolných vzoriek z rôznych dávok tuhého druhotného paliva alebo rôznych častí kontrolovanej dávky tuhého druhotného paliva neprekročí ustanovenú hodnotu 80. percentilu.

Palivo vyrobené z odpadov, ktoré nespĺňa vyššie uvedené požiadavky zostáva odpadom a nesmie sa miešať s vyhovujúcim druhotným palivom. Na jeho spaľovanie platia požiadavky platné pre spaľovne odpadov alebo pre zariadenia na spoluspaľovanie odpadov.

Druhotné palivo možno vyrábať len v zariadení, ktorého prevádzkovateľ má certifikovaný systém environmentálneho manažérstva a systém manažérstva kvality podľa technických noriem, ktorý zároveň spĺňa požiadavky špecifickej technickej normy pre systém manažérstva výroby druhotného paliva, (ďalej len „systém integrovaného manažérstva“); ak pre systém manažérstva výroby daného druhu druhotného paliva špecifická technická norma nie je vydaná, uplatňujú sa požiadavky technickej normy) primerane. Systém integrovaného manažérstva najmenej raz ročne overí certifikačný orgán pre systémy integrovaného manažérstva podľa osobitného predpisu s akreditáciou podľa technickej normy pre činnosti NACE divízie 38 a 39 a potvrdí súlad systému integrovaného manažérstva s požiadavkami ustanovenými v technickej norme alebo je kontrolovaný odborne spôsobilou osobou alebo inou na tento účel schválenou certifikačnou schémou. Certifikovaný systém environmentálneho manažérstva alebo certifikovaný systém manažérstva kvality možno nahradiť registráciou a pravidelným overovaním v systéme environmentálneho riadenia a auditu podľa osobitných predpisov. Splnenie požiadaviek na druhotné palivá sa deklaruje vyhlásením o druhotnom palive.

Navrhovateľ bude viesť evidenciu vyrobených druhotných palív a údaje o ich kvalite v rozsahu podľa prílohy č. 6a vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a predkladať každoročne do 15. februára vybrané údaje z prevádzkovej evidencie o vyrobených druhotných palivách okresnému úradu za predchádzajúci kalendárny rok a uvedie pre každú dávku tuhého druhotného paliva splnenie požiadaviek na druhotné palivo z hľadiska ochrany ovzdušia (vyhlásenie o druhotnom palive príloha č. 3b vyhlášky MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách v znení vyhlášok MŽP SR č. 367/2015 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách a 87/2020 Z. z., ktorou sa mení vyhláška MŽP SR č. 228/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu palív a vedenie prevádzkovej evidencie o palivách).

2. Rovnaké odpady sú uvedené aj v tab. 13 (zoznam výstupných odpadov) v obdobnom množstve. Pričom odpad 19 12 10 nevyhovujúci vyhláške 228/2014 Z. z. bude pravdepodobne zneškodňovaný na skládke, kde pri uvedenom množstve uniká zmyslupnosť. Z nasledujúceho dôvodu požaduje vysvetlenie k spôsobu konkrétneho zhodnocovania tohto odpadu – konkrétny spôsob výroby tuhého druhotného paliva.

Zodpovedané v predchádzajúcom bode.

3. V tab. 13 (zoznam výstupných odpadov) je uvedený odpad 16 01 03 opotrebované pneumatiky v množstve 200 ton ročne. Požadujeme vysvetlenie k zaradeniu tohto odpadu do zoznamu.

Počas prípravy odpadu na proces zhodnocovania môže byť v prijatom odpade, napr. v zmesovom komunálnom odpade (kat. č. 20 03 01) zistený aj odpad, ktorý nie je možné v zariadení spracovať, napr. nebezpečné zložky, ako napr. batérie. Takéto odpady budú tvoriť vyseparovanú, v zariadení nespracovateľnú zložku (môže sem patriť napr. aj odpad kat. č. 16 01 03 opotrebované pneumatiky).

Súčasne žiadame akceptovať nasledujúce:

4. Zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov musí rešpektovať ustanovenia § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Zhromažďovanie odpadov a skladovanie odpadov bude rešpektovať ustanovenia § 8 vyhlášky MŽP SR č. 371/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov.

5. V zariadení musia byť realizované také účinné opatrenia, ktoré zabránia šíreniu zápachu zo skladovaného odpadu na vstupe mimo areál zariadenia a tiež iným negatívnym dôsledkom skladovania odpadu na vstupe a na výstupe.

V zariadení budú realizované také účinné opatrenia, ktoré zabránia šíreniu zápachu zo skladovaného odpadu na vstupe mimo areál zariadenia a tiež iným negatívnym dôsledkom skladovania odpadu na vstupe a na výstupe.

Z hľadiska záujmov štátnej správy ochrany prírody a krajiny:

Po preštudovaní predmetného zámeru navrhovanej činnosti máme za to, že predložený zámer je nedostatočne vypracovaný, t. j.:

1/ Je zmätočný a zavádzajúci už pokiaľ ide o a) samotnú podstatu navrhovanej činnosti, keď v názve je táto činnosť prezentovaná ako materiálové zhodnocovanie odpadov a z textu, na str. 37 a nasl. je nesporné, že podstatou tejto činnosti je tepelné zhodnocovanie odpadov (autokláovanie). Tvrdenie navrhovateľa na str. 39 posledná časť prvej vety, že: „.....táto technológia nie je klasifikovaná ako tepelné spracovanie odpadu, resp. nie je klasifikovaná ako zariadenie na zhodnocovanie odpadu tepelnými postupmi“ je nepravdivé, je v rozpore s platnou legislatívou (vyhl. Ministerstva životného prostredia SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, príloha č 1. bodu 5.7). b) a pokiaľ ide o variantnosť navrhovanej činnosti. Predmetná činnosť je navrhovaná variantne. Na str. 26 zámeru je uvažované s variantnosťou vo vzťahu k umiestneniu činnosti, kde variant 1 je areál bývalej skládky a variant 2 je areál bývalého PD. Následne na str. 28 a str. 56 zámeru je uvažované s variantnosťou vo vzťahu k druhu vykonávanej činnosti, kde sa uvažuje s variantom 1 – materiálové zhodnocovanie odpadov a s variantom 2 - dotriedňovacia linka. V ďalšom texte zámeru je raz hodnotená variantnosť vo vzťahu k lokalite a druhýkrát vo vzťahu k druhu činnosti. Z uvedeného nie je zrejmé, o koľko variantov navrhovanej činnosti v závere ide a preto nie je možné k variantnosti navrhovanej činnosti zaujať jednoznačné stanovisko.

V správe o hodnotení je zadefinovaný variant navrhovanej činnosti vyplývajúci z rozsahu hodnotenia.

2/ Je nedostatočne vypracovaný - na str. 71 v bode 1.11 sa uvádza, že navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na územný systém ekologickej stability“ v chránenom vtáčom území. Toto tvrdenie nie je ničím zdôvodnené a zdokumentované, neopiera sa o žiadne odborné resp. relevantné vedecké poznatky. Odvolanie sa na to, že ide o umiestnenie zariadenia v 1 stupni ochrany prírody právne a vecne neobstoí. Naopak, máme za to, že umiestnenie stavby na tepelné zhodnocovanie odpadov a zvoz 100 000 ton odpadov ročne (nedoriešený dočasný spôsob uskladňovania tohto odpadu) v chránenom vtáčom území je neakceptovateľné, môže dôjsť k rušeniu a k poškodzovaniu daného biotopu a jednotlivých druhov vtákov európskeho významu, kvôli ktorým bolo toto územie vyhlásené (orol kráľovský, sokol rároh, prhlaviar čiernohlavý).

Súčasťou správy o hodnotení je aj Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

3/ Na str. 76 zámeru v bode 2.4 Natura 2000, navrhovateľ uvádza, že „Účelom tejto sústavy (Natura 2000) nie je izolovať chránené územia a vylúčiť v nich činnosť človeka, ale naopak, podstatou ich ochrany je zabezpečiť a podporiť aktivity, ktoré sú v súlade so záujmami ochrany prírody“. Ako príklad uvádza kosenie a pasenie niektorých typov lúk, a zároveň odkazuje na legislatívu v danej oblasti na – Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva a Smernicu Rady č. 92/43/EHS o ochrane prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín. K uvedenému uvádzame: Poznamenávame, že sú „činnosti ekologicky pozitívne alebo ekologicky zosúladené“, napr. tradičné metódy poľnohospodárstva, udržiavajúce určité biotopy a druhy sústavy Natura 2000, avšak predmetom povoľovanej činnosti je celkom iný druh „ľudskej činnosti“ a tou je zvoz 100 000 ton odpadu ročne na chránené vtáčie územie a jeho tepelné zhodnocovanie v chránenom vtáčom území. Máme za to, že na rozdiel od kosenia a pasenia môže umiestnenie predmetnej navrhovanej činnosti spôsobiť nielen „významné“ rušenie jednotlivých druhov živočíchov v danej lokalite napr. rušenie hniezdenia hlukom a dopravou počas prevádzky zariadenia, ale môže spôsobiť aj zmeny fyzikálnych vlastností predmetného chráneného územia napr. môže mať vplyv na potencionálny úbytok lovísk na ornej pôde, keďže pozemok, na ktorom má byť navrhovaná stavba realizovaná má výmeru cca 14 ha. V zmysle ust. § 25 ods. 5) prvá veta zákona o OPaK: „V chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany.

Súčasťou správy o hodnotení je aj Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

Vzhľadom na uvedené, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska ochrany prírody a krajiny nesúhlasí s umiestnením predmetného zariadenia v danej lokalite, nakoľko máme za to, že pokiaľ ide o rušenie chránených druhov vtákov a poškodzovanie daných biotopov v dôsledku tejto navrhovanej činnosti, v zmysle citovaného ustanovenia postačuje už samotná pravdepodobnosť vzniku takejto situácie („môžu mať“).

Tento predvídavý princíp je v súlade s princípom prevencie uvedeným v článku 1 písm. e) Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica“), „Stav biotopu z hľadiska ochrany prírody sa bude považovať za „priaznivý“, keď:

- jeho prirodzený areál rozšírenia a plocha, ktorú v tomto areáli pokrýva sú stabilné alebo sa zväčšujú,
- špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú nevyhnutné pre jeho dlhodobé zachovanie existujú a pravdepodobne budú existovať i v dohľadnej budúcnosti,

- stav jeho typických druhov je z hľadiska ochrany priaznivý ako to definuje odsek (i)“.

Podľa článku 1 odseku i) smernice „Stav druhu z hľadiska ochrany prírody sa bude považovať za priaznivý“, keď:

- údaje o populačnej dynamike príslušného druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,
- prirodzený areál rozšírenia druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať,
- je a pravdepodobne aj naďalej bude existovať dostatok biotopov, aby sa dlhodobo zachovali jeho populácie.“

Vzhľadom na uvedené žiadame ministerstvo životného prostredia, ako príslušný správny orgán aby pri posudzovaní predmetnej navrhovanej činnosti vychádzal z uvedených definícií „priaznivého stavu ochrany prírodného biotopu“ (čl. 1 písm. e) a „priaznivého stavu ochrany druhu“ (čl.1 písm. i). Máme za to, že umiestnením predmetnej prevádzky v danej lokalite môže dôjsť k poškodzovaniu biotopu a stavu druhov na chránenom území už tým, že v dôsledku tejto ľudskej činnosti (zvoz a tepelné zhodnocovanie odpadov) a) dôjde k zmenšovaniu plochy chráneného územia, b) navrhovaná činnosť môže mať tiež negatívny vplyv na dlhodobé priaznivé zachovanie biotopu a stavu druhov v danom území (areáli) najmä v dôsledku poškodzovania a rušenia biotopu.

Pod poškodzovaním sa rozumie fyzická degradácia biotopu. Môže sa priamo posudzovať prostredníctvom viacerých ukazovateľov, akými je napríklad už spomínané zmenšovanie územia alebo zmena vlastnosti biotopu.

Poškodzovanie a rušenie sa posudzuje s ohľadom k celistvosti európskej sústavy chránených území, t.j. je povinnosťou členských štátov posudzovať poškodzovanie a rušenie jednak s ohľadom na miestne podmienky (úroveň územia) a jednak s ohľadom na všeobecný stav ochrany druhov alebo biotopov (úroveň biogeografická).

Rušenie na rozdiel od poškodzovania neovplyvňuje priamo fyzikálne vlastnosti územia, ale ak je významné, môže spôsobiť zmeny fyzikálnych vlastností územia. t.j. rušenie posudzujeme rovnakým spôsobom ako poškodzovanie vždy, keď dôsledkom rušenia dôjde k zmene indikátorov stavu ochrany chráneného druhu a to takým spôsobom, že sa ovplyvní stav ochrany tohto druhu (napríklad hluk, zdroj svetla a iné). Dôležitými parametrami rušenia sú jeho intenzita, trvanie a frekvencia. A práve všetky tieto parametre budú nepochybne výsledkom prevádzkovania stavby na tepelné zhodnocovanie a zvoz odpadov, t.j. realizácia posudzovanej činnosti pravdepodobne ovplyvní územie s prioritnými biotopmi a druhmi.

Vzhľadom na uvedené je potrebné vnímať možné poškodzovanie a rušenie s ohľadom na pojem ochrana (čl. 1 písm. a) smernice), v zmysle ktorého „Ochrana znamená sériu opatrení vyžadovaných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu a populácií druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín tak, ako je definované v bode e) a i)“.

Z definície stavu ochrany je zrejmé, že členský štát musí zohľadniť vplyvy poškodzovania na všetky zložky životného prostredia biotopu (ovzdušie, voda, pôda).

Chránené vtáčie územie Ondavská rovina, ktorá je súčasťou európskej sústavy chránených území bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 19/2008 Z.z. zo dňa 7.1.2008. Taktiež bol dňa 11.7.2018 schválený „Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Ondavská rovina na roky 2018 - 2047, ktorého hlavným cieľom je zlepšiť súčasný nepriaznivý stav populácie druhov prepelica poľná, ľabtuška poľná a pipiška chochlatá, zachovať súčasný stav druhov orol kráľovský, ďateľ hnedkavý, bocian biely, chriaštel poľný, rybárik riečny, sokol rároh a prchlaviar čiernohlavý a takisto zlepšiť spoluprácu s vlastníkami a správcami pozemkov pri ochrane vtáctva. Schválením tohto materiálu došlo k vytvoreniu základného

rámca pre dosiahnutie a zachovanie priaznivého stavu vyššie uvedených druhov vtáctva ako aj k naplneniu záväzku stanovenia cieľov ochrany pre územie Natura 2000, aby typy biotopov a druhov boli zachované v ich priaznivom stave ochrany a v pôvodnom areáli.

Ochrana vzácných a ohrozených druhov a biotopov je účelom ekologickej sústavy Natura 2000 v zmysle citovanej smernice o biotopoch. Táto sústava, do ktorej sú zahrnuté aj územia vyhlásené v zmysle smernice o vtákoch, je významným nástrojom pre ochranu najvýznamnejších prírodných území Európskej únie, biodiverzita sa stále viac stáva časťou nášho spoločného dedičstva s nevyčísľiteľnou hodnotou, z posledných prieskumov verejnej mienky vyplynul veľký záujem obyvateľov EÚ o ochranu vzácných a ohrozených druhov a biotopov.

Preto žiadame zohľadniť možné nepriaznivé vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia daného biotopu (ovzdušie, voda, pôda) ako aj na ekologickú integritu územia, t.j. aby sa dané územie rozvíjalo naďalej spôsobom, ktorý je priaznivý z hľadiska ochrany prírody.

Súčasťou správy o hodnotení je hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia dotknutého územia, na biotopu, prvky ÚSES, krajinu a chránené územia.

Po preštudovaní zámeru, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako vecne a miestne príslušný orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny podľa § 5 zákona NR SR č.525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 64 ods. 1, písm. d) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPaK“), k predmetnému zámeru dáva podľa § 9 ods. 2 zákona o OPaK nasledovné stanovisko

Na základe posúdenia predmetného zámeru je možné konštatovať, že jeho realizácia je plánovaná v Chránenom vtáčom území Ondavská rovina, ktorá je súčasťou Európskej sústavy chránených území NATURA 2000 (ďalej len „európska sústava chránených území“) pod kódom SKCHVU037, ktorá bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 19/2008 Z. z. zo dňa 7.1.2008. V tesnej blízkosti predmetného zariadenia (cca 1500 m) sa nachádza Prírodná rezervácia Bisce, územie európskeho významu s piatym stupňom ochrany, vyhlásená vyhláškou Krajského úradu životného prostredia Košice č. 5/2007 Z. z. zo dňa 2.11.2007 pod kódom SKUEV0020, ktorá je taktiež súčasťou európskej sústavy chránených území.

Po preštudovaní predmetného zámeru navrhovanej činnosti máme za to, že predložený zámer je nedostatočne vypracovaný, t. j.:

1/ Je zmätočný a zavádzajúci už pokiaľ ide o a) samotnú podstatu navrhovanej činnosti, keď v názve je táto činnosť prezentovaná ako materiálové zhodnocovanie odpadov a z textu, na str. 37 a nasl. je nesporné, že podstatou tejto činnosti je tepelné zhodnocovanie odpadov (autoklábovanie). Tvrdenie navrhovateľa na str. 39 posledná časť prvej vety, že: „.....táto technológia nie je klasifikovaná ako tepelné spracovanie odpadu, resp. nie je klasifikovaná ako zariadenie na zhodnocovanie odpadu tepelnými postupmi“ je nepravdivé, je v rozpore s platnou legislatívou (vyhl. Ministerstva životného prostredia SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, príloha č 1. bodu 5.7). b) a pokiaľ ide o variantnosť navrhovanej činnosti. Predmetná činnosť je navrhovaná variantne. Na str. 26 zámeru je uvažované s variantnosťou vo vzťahu k umiestneniu činnosti, kde variant 1 je areál bývalej skládky a variant 2 je areál bývalého PD. Následne na str. 28 a str. 56 zámeru je uvažované s variantnosťou vo vzťahu k druhu vykonávanej činnosti, kde sa uvažuje s variantom 1 – materiálové zhodnocovanie odpadov a s variantom 2 - dotriedňovacia linka. V ďalšom texte zámeru je raz hodnotená variantnosť vo vzťahu k lokalite a druhýkrát vo vzťahu k druhu činnosti. Z uvedeného nie je zrejmé, o koľko variantov navrhovanej činnosti v závere ide a preto nie je možné k variantnosti navrhovanej činnosti zaujať jednoznačné stanovisko.

V správe o hodnotení je zadefinovaný variant navrhovanej činnosti vyplývajúci z rozsahu hodnotenia.

2/ Je nedostatočne vypracovaný - na str. 71 v bode 1.11 sa uvádza, že navrhovaná činnosť nebude mať žiadny vplyv na územný systém ekologickej stability“ v chránenom vtáčom území. Toto tvrdenie nie je ničím zdôvodnené a zdokumentované, neopiera sa o žiadne odborné resp relevantné vedecké poznatky. Odvolanie sa na to, že ide o umiestnenie zariadenia v 1 stupni ochrany prírody právne a vecne neobstojí. Naopak, máme za to, že umiestnenie stavby na tepelné zhodnocovanie odpadov a zvoz 100 000 ton odpadov ročne (nedoriešený dočasný spôsob uskladňovania tohto odpadu) v chránenom vtáčom území je neakceptovateľné, môže dôjsť k rušeniu a k poškodzovaniu daného biotopu a jednotlivých druhov vtákov európskeho významu, kvôli ktorým bolo toto územie vyhlásené (orol kráľovský, sokol rároh, prhlaviar čiernohlavý).

Súčasťou správy o hodnotení je aj Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

3/ Na str. 76 zámeru v bode 2.4 Natura 2000, navrhovateľ uvádza, že „Účelom tejto sústavy (Natura 2000) nie je izolovať chránené územia a vylúčiť v nich činnosť človeka, ale naopak, podstatou ich ochrany je zabezpečiť a podporiť aktivity, ktoré sú v súlade so záujmami ochrany prírody“. Ako príklad uvádza kosenie a pasenie niektorých typov lúk, a zároveň odkazuje na legislatívu v danej oblasti na – Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/147/ES o ochrane voľne žijúceho vtáctva a Smernicu Rady č. 92/43/EHS o ochrane prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín.

K uvedenému uvádzame: Poznamenávame, že sú „činnosti ekologicky pozitívne alebo ekologicky zosúladené“, napr. tradičné metódy poľnohospodárstva, udržiavajúce určité biotopy a druhy sústavy Natura 2000, avšak predmetom povoľovanej činnosti je celkom iný druh „ľudskej činnosti“ a tou je zvoz 100 000 ton odpadu ročne na chránené vtáčie územie a jeho tepelné zhodnocovanie v chránenom vtáčom území. Máme za to, že na rozdiel od kosenia a pasenia môže umiestnenie predmetnej navrhovanej činnosti spôsobiť nielen „významné“ rušenie jednotlivých druhov živočíchov v danej lokalite napr. rušenie hniezdenia hlukom a dopravou počas prevádzky zariadenia, ale môže spôsobiť aj zmeny fyzikálnych vlastností predmetného chráneného územia napr. môže mať vplyv na potencionálny úbytok lovísk na ornej pôde, keďže pozemok, na ktorom má byť navrhovaná stavba realizovaná má výmeru cca 14 ha.

V zmysle ust. § 25 ods. 5) prvá veta zákona o OPaK: „V chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany.“

Súčasťou správy o hodnotení je aj Hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000 v dotknutom území (tzv. primerané posúdenie) podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, 2016) a bolo vykonané na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania.

Vzhľadom na uvedené, Okresný úrad Michalovce, odbor starostlivosti o životné prostredie z hľadiska ochrany prírody a krajiny nesúhlasí s umiestnením predmetného zariadenia v danej lokalite, nakoľko máme za to, že pokiaľ ide o rušenie chránených druhov vtákov a poškodzovanie daných biotopov v dôsledku tejto navrhovanej činnosti, v zmysle citovaného ustanovenia postačuje už samotná pravdepodobnosť vzniku takejto situácie („môžu mať“).

Tento predvídavý princíp je v súlade s princípom prevencie uvedeným v článku 1 písm. e) Smernice Rady č. 92/43/EHS o ochrane prírodných biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín (ďalej len „smernica“), „Stav biotopu z hľadiska ochrany prírody sa bude považovať za „priaznivý“, keď:

- jeho prirodzený areál rozšírenia a plocha, ktorú v tomto areáli pokrýva sú stabilné alebo sa zväčšujú,
- špecifická štruktúra a funkcie, ktoré sú nevyhnutné pre jeho dlhodobé zachovanie existujú a pravdepodobne budú existovať i v dohľadnej budúcnosti,

- stav jeho typických druhov je z hľadiska ochrany priaznivý ako to definuje odsek (i)“.

Podľa článku 1 odseku i) smernice „Stav druhu z hľadiska ochrany prírody sa bude považovať za priaznivý“, keď:

- údaje o populačnej dynamike príslušného druhu naznačujú, že sa dlhodobo udržuje ako životaschopný prvok svojho biotopu,
- prirodzený areál rozšírenia druhu sa nezmenšuje a pravdepodobne sa ani v dohľadnej budúcnosti nebude zmenšovať,
- je a pravdepodobne aj naďalej bude existovať dostatok biotopov, aby sa dlhodobo zachovali jeho populácie.“

Vzhľadom na uvedené žiadame ministerstvo životného prostredia, ako príslušný správny orgán aby pri posudzovaní predmetnej navrhovanej činnosti vychádzal z uvedených definícií „priaznivého stavu ochrany prírodného biotopu“ (čl. 1 písm. e) a „priaznivého stavu ochrany druhu“ (čl.1 písm. i). Máme za to, že umiestnením predmetnej prevádzky v danej lokalite môže dôjsť k poškodzovaniu biotopu a stavu druhov na chránenom území už tým, že v dôsledku tejto ľudskej činnosti (zvoz a tepelné zhodnocovanie odpadov) a) dôjde k zmenšovaniu plochy chráneného územia, b) navrhovaná činnosť môže mať tiež negatívny vplyv na dlhodobé priaznivé zachovanie biotopu a stavu druhov v danom území (areáli) najmä v dôsledku poškodzovania a rušenia biotopu.

Pod poškodzovaním sa rozumie fyzická degradácia biotopu. Môže sa priamo posudzovať prostredníctvom viacerých ukazovateľov, akými je napríklad už spomínané zmenšovanie územia alebo zmena vlastností biotopu.

Poškodzovanie a rušenie sa posudzuje s ohľadom k celistvosti európskej sústavy chránených území, t.j. je povinnosťou členských štátov posudzovať poškodzovanie a rušenie jednak s ohľadom na miestne podmienky (úroveň územia) a jednak s ohľadom na všeobecný stav ochrany druhov alebo biotopov (úroveň biogeografická).

Rušenie na rozdiel od poškodzovania neovplyvňuje priamo fyzikálne vlastnosti územia, ale ak je významné, môže spôsobiť zmeny fyzikálnych vlastností územia. t.j. rušenie posudzujeme rovnakým spôsobom ako poškodzovanie vždy, keď dôsledkom rušenia dôjde k zmene indikátorov stavu ochrany chráneného druhu a to takým spôsobom, že sa ovplyvní stav ochrany tohto druhu (napríklad hluk, zdroj svetla a iné). Dôležitými parametrami rušenia sú jeho intenzita, trvanie a frekvencia. A práve všetky tieto parametre budú nepochybne výsledkom prevádzkovania stavby na tepelné zhodnocovanie a zvoz odpadov, t.j. realizácia posudzovanej činnosti pravdepodobne ovplyvní územie s prioritnými biotopmi a druhmi.

Vzhľadom na uvedené je potrebné vnímať možné poškodzovanie a rušenie s ohľadom na pojem ochrana (čl. 1 písm. a) smernice), v zmysle ktorého „Ochrana znamená sériu opatrení vyžadovaných na zachovanie alebo obnovu priaznivého stavu biotopu a populácií druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín tak, ako je definované v bode e) a i)“.

Z definície stavu ochrany je zrejmé, že členský štát musí zohľadniť vplyvy poškodzovania na všetky zložky životného prostredia biotopu (ovzdušie, voda, pôda).

Chránené vtáčie územie Ondavská rovina, ktorá je súčasťou európskej sústavy chránených území bola vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 19/2008 Z. z. zo dňa 7.1.2008. Taktiež bol dňa 11.7.2018 schválený „Program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Ondavská rovina na roky 2018 - 2047, ktorého hlavným cieľom je zlepšiť súčasný nepriaznivý stav populácie druhov prepelica poľná, ľabtuška poľná a pipiška chochlatá, zachovať súčasný stav druhov orol kráľovský, ďateľ hnedkavý, bocian biely, chriaštel poľný, rybárik riečny, sokol rároh a prchlaviar čiernohlavý a takisto zlepšiť spoluprácu s vlastníckmi a správcami pozemkov pri ochrane vtáctva. Schválením tohto materiálu došlo k vytvoreniu základného

rámca pre dosiahnutie a zachovanie priaznivého stavu vyššie uvedených druhov vtáctva ako aj k naplneniu záväzku stanovenia cieľov ochrany pre územie Natura 2000, aby typy biotopov a druhov boli zachované v ich priaznivom stave ochrany a v pôvodnom areáli.

Ochrana vzácných a ohrozených druhov a biotopov je účelom ekologickej sústavy Natura 2000 v zmysle citovanej smernice o biotopoch. Táto sústava, do ktorej sú zahrnuté aj územia vyhlásené v zmysle smernice o vtákoch, je významným nástrojom pre ochranu najvýznamnejších prírodných území Európskej únie, biodiverzita sa stále viac stáva časťou nášho spoločného dedičstva s nevyčísľiteľnou hodnotou, z posledných prieskumov verejnej mienky vyplynul veľký záujem obyvateľov EÚ o ochranu vzácných a ohrozených druhov a biotopov.

Preto žiadame zohľadniť možné nepriaznivé vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia daného biotopu (ovzdušie, voda, pôda) ako aj na ekologickú integritu územia, t.j. aby sa dané územie rozvíjalo naďalej spôsobom, ktorý je priaznivý z hľadiska ochrany prírody.

Súčasťou správy o hodnotení je hodnotenie vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia dotknutého územia, na biotopu, prvky ÚSES, krajinu a chránené územia.

Z hľadiska záujmov štátnej správy ochrany ovzdušia:

Tunajší úrad (štátna správa ochrany ovzdušia) po preštudovaní predloženého zámeru žiada o doplnenie nasledovných informácií:

- bližšie špecifikovať spôsob vytriedenia nebezpečného odpadu

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- bližšie špecifikovať systém ventilácie s optimálnou technikou filtrácie a pneumatického systému umiestneného v hale na príjem odpadu, v hale sterilizácie a v hale triedenia

Systém ventilácie s optimálnou technikou filtrácie a pneumatického systému umiestneného v hale na príjem odpadu, v hale sterilizácie a v hale triedenia je uvedený v rámci správy o hodnotení, pričom podrobnejšie údaje budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- doplniť analýzu emisií emitovaných z vyššie uvedených priestorov, ich odvod a spôsoby ich eliminácie

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- uviesť opatrenia na zníženie množstiev emisií znečisťujúcich látok, vrátane uvedenia druhov odlučovacích zariadení a ich účinností

Požadované je spracované v rámci rozptylovej štúdie, pričom podrobnejšie údaje budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- doplniť druhy a množstvá znečisťujúcich látok a to najmä vo vzťahu ku skutočnostiam vyplývajúcim z WT BREF, vrátane emisií z drvičov, skladovania vstupných odpadov, surovín a z kotla na generovanie pary do autoklávy

Požadované je spracované v rámci rozptylovej štúdie, pričom podrobnejšie údaje budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- doložiť odborný posudok vypracovaný odborne spôsobilou osobou na zhodnotenie vplyvu predmetnej stavby na úroveň znečistenia v okolí jeho umiestnenia s dôrazom na možný zápach a prevládajúci smer vetra

Emisno – technologické posúdenie navrhovanej činnosti spracované podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov bude súčasťou povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, tak ako to uvedený zákon uvádza, pričom množstvá emitovaných znečisťujúcich

látok pre potreby vypracovania imisno – prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie) sú zapracované do imisno – prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie).

- doplniť informáciu o tom či bude odpad skladovaný aj vo vonkajších priestoroch (uviesť v ktorých prípadoch) resp. absolútne túto možnosť vylúčiť (štátna správa ochrany ovzdušia má pochybnosti o skladovaní dovážaného odpadu len v uzavretých priestoroch)

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- doplniť opatrenia na zabránenie zápachu z navážaného odpadu a návrh monitorovania zápachu

Požadované je spracované v rámci rozptylovej štúdie, pričom podrobnejšie údaje budú uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- doplniť objem a výkon autoklávy v t/hod.

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- doplniť tepelný menovitý príkon kotla na produkciu pary použitej v procese autoklárovania vrátane spotreby paliva

Požadované bude uvedené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov.

- vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách , prípadne referenčných dokumentov pre BAT

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- upresniť údaje v výstupe „BIOMASA“

Požadované je uvedené v rámci správy o hodnotení.

- prehodnotiť lokalitu umiestnenia vzhľadom k navrhovanej činnosti (blízkosť obytných zón a lokálnych stavieb, dopravné prepojenia (z hľadiska ŠSOO upozorňujeme na zvýšenie CO₂ – dovoz a aj vývoz 100 000 t odpadu), ako aj prehodnotenie kapacity už aj tak preťaženej cestnej komunikácie)

V správe o hodnotení je zadaný variant navrhovanej činnosti vyplývajúci z rozsahu hodnotenia.

- z dôvodu zaťaženia ovzdušia z dopravy ŠSOO navrhuje zmenu lokality a využitie ekologickejšej, ekonomickejšej dopravy (ŽSR)

V správe o hodnotení je zadaný variant navrhovanej činnosti vyplývajúci z rozsahu hodnotenia.

Tunajší úrad (štátna správa ochrany ovzdušia) až po doplnení vyššie uvedených údajov môže konštatovať či stavba „ Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce “ bude zdrojom znečisťovania ovzdušia kategorizovaná podľa vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov a to nasledovne:

5. Nakladanie s odpadmi

5.99. Ostatné zariadenia a technológie spracovania a nakladania s odpadmi

– členenie podľa bodu 2.99,

ktorého súčasťou bude plynová kotolňa.

a

5.7. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov tepelnými postupmi , najmä pyrolýza , splyňovanie alebo plazmové spracovanie , napr. výroba palív týmto spôsobom z odpadov

Tunajší úrad (štátna správa ochrany ovzdušia) pri rozhodovaní o vhodnejšom variante vzal do úvahy vzdialenosť od obytných domov a zvolil 1. variant.

Tunajší úrad (štátna správa ochrany ovzdušia) k vzhľadom k závažnosti stavby, jej jedinečnosti a pre elimináciu možných environmentálnych rizík žiada posudzovanie vplyvov na životné prostredie.

Okresný úrad Michalovce, odbor krízového riadenia, stanovisko č. OU-MI-OKR-2021 /004714-3, zo dňa 11. 06. 2021

Dospel k záveru, že z predloženého zámeru navrhovanej činnosti nie je možné posúdiť riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany, tunajší odbor sa k nemu nevyjadruje.

Na základe Vašej žiadosti Vám oznamujeme, že zámer „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce“ nežiadame posudzovať podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalšie stupne projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie žiadame zaslať na posúdenie.

Riešenie stavby z hľadiska potrieb civilnej ochrany bude riešené v rámci povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, pričom ďalšie stupne projektovej dokumentácie pre územné a stavebné konanie budú zaslané na posúdenie uvedenému úradu.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Michalovciach, stanovisko č. ORHZ-MI2-2021/000117-010, zo dňa 09. 06. 2021

K uvedenej navrhovanej činnosti nemá pripomienky.

Bez pripomienok.

Obec Horovce, stanovisko č. 104/ 8/2021, zo dňa 28. 06. 2021

Obec Horovce žiada Ministerstvo životného prostredia sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako správny orgán, aby vo veci začatého správneho konania boli rozsiahlejšie a konkrétnejšie prehodnotené odborným spôsobom všetky možné vplyvy navrhovanej činnosti na zdravie okolitého obyvateľstva ako aj na životné prostredie v rozsahu: Spodné vody, ovzdušie, hluk, emisie, prírodná rezervácia Bisce, chránené vtáčie územie Ondavská rovina s poukázaním na program starostlivosti o chránené vtáčie územie Ondavská rovina na roky 2018 - 2047. a blízkosť obytnej zóny obce Horovce okres Michalovce, v celom rozsahu v blízkosti navrhovaného zariadenia.

Požadované je spracované v rámci správy o hodnotení.

Občianska iniciatíva Horovce a okolie, stanovisko zo dňa 14. 06. 2021

K predkladanému zámeru má tieto námietky:

1. Realizáciou a prevádzkou zariadenia predpokladáme, že by došlo k nenávratnému poškodeniu životného prostredia obyvateľov obce Horovce a susediacich obcí, už teraz ťažko skúšaného regiónu, ktorý je postihnutý ekologickou katastrofou - odkalisko Poša.
2. Zničenie chráneného vtáčieho územia Ondavská rovina.
3. Podľa § 26 odstavec 5 zákona 543/2002 v chránenom vtáčom území sa zakazuje vykonávať činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet jeho ochrany.
4. Poškodenie prírodnej rezervácie európskeho významu Lesík BISCE, vzdialený len cca 1,8 km.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadame, aby príslušný orgán vydal záverečné stanovisko, ktorým neodsúhlasí realizáciu navrhovanej činnosti

V rámci správy o hodnotení činnosti je posúdený vplyv na okolité chránené územia, pričom bol posúdený vplyv navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia a nebolo preukázané, že by realizáciou navrhovanej činnosti malo dôjsť k nenávratnému poškodeniu životného prostredia

obyvateľov obce Horovce a susediacich obcí.

IURISTICO s. r. o., stanovisko zo dňa 28. 06. 2021

K zverejnenému zámeru navrhovateľa týmto ako verejnosť podáva nasledovné písomné stanovisko podľa ustanovenia § 24 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“), čím prejavuje záujem na navrhovanej činnosti podľa § 24 zákona.

1. Z charakteristiky navrhovanej činnosti, tak ako ju v zámere na strane 28 popisuje navrhovateľ vyplýva, že:

„Podstatou technologického procesu je AUTOKLÁVOVANIE (FYZIKÁLNA STERILIZÁCIA) odpadu pred jeho následným AUTOMATICKÝM TRIEDENÍM ...“

2. Navrhovateľ v zámere explicitne uvádza, že pri spracovávaní zmesového komunálneho odpadu sa bude využívať technológiu autoklávovania, t. j. sterilizácie odpadu pri teplote 120-150 °C.

3. Pričom pod pojmom autoklávovanie je možné vychádzať z definície nachádzajúcej sa na strane 157 zámeru:

„Autoklávovanie

Sterilizácia odpadu v autokláve sa používa ako prvá fáza spracovania zmesového komunálneho odpadu pred jeho mechanickým triedením. Tento proces zvyšuje účinnosť mechanického triedenia. Vďaka dehydratácii sa organická biologicky rozložiteľná frakcia môže úplne oddeliť od neorganických frakcií (druhotné suroviny, ako sú plasty, sklo a kovy, ako aj minerály, keramika atď.). Nasleduje mechanické triedenie odpadu, v ktorom sú rôzne frakcie oddelené.

Proces autoklávovania sa vykonáva pri tlaku 2-5 barov a teplote 120-150 °C.“

Pre úplnosť uvádza, že táto definícia procesu autoklávovania je prevzatá z Referenčného dokumentu o najlepších dostupných technikách pri spracovaní odpadu (WT BREF) vydanom Európskym úradom pre integrovanú prevenciu a kontrolu znečisťovania životného prostredia (EIPPCB) v roku 2018, strana 379 (ďalej len „WT BREF“).

Dôkaz: <https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/best-available-techniques-bat-reference-document-waste-treatment-industrial-emissions>

<https://www.sizp.sk/ipkz/bat-centrum/aktuality/referencny-dokument-o-najlepsich-dostupnych-technikach-pri-spracovani-odpadu-wt-bref>

4. Z WT BREF okrem iného vyplýva, že autoklávovanie je činnosťou, pri ktorej dochádza k tepelnému spracovaniu odpadov (strana 379 WT BREF).

5. Napokon vo vzťahu k navrhovanej činnosti môže ako dôkaz tepelného spracovania odpadov slúžiť aj samotný fakt uvádzaný navrhovateľom v zámere, keď na proces autoklávovania/sterilizácie je uvažované so spotrebou až 2.341.978,00 m³ zemného plynu ročne, resp. 3.312.156 l LPG ročne a spotrebou technologickkej pary 28.000 ton ročne (tabuľka č. 17, 18 a 19 na strane 52 zámeru) za účelom sterilizácie odpadu pri teplote 120-150 °C.

6. Vo vzťahu k technologickému procesu spracovávanía odpadov prostredníctvom navrhovanej činnosti uvádza, že materiálové zhodnocovanie má prebiehať v rade - drvenie, triedenie a stabilizácia biologickej zložky odpadu následným uložením biologickej zložky na kompostáreň a využitím ďalej v poľnohospodárstve, či vo verejnej zeleni, je absolútnym popretím materiálového zhodnocovania odpadov, keď v dôsledku navrhovateľom uvažovaného tepelného spracovania nepochybne dôjde ku vzájomnej kontaminácii jednotlivých druhov odpadov. Vplyv teploty dovoľí plastom odovzdávať plyny uvoľňujúce sa z uhlíkovdíkových reťazcov do biologickej zložky odpadu, čoho dôsledkom bude

biologická zložka odpadu definitívne kontaminovaná a nebude ju možné materiálovo zhodnotiť, rovnako dôjde aj ku kontaminácii mikroplastami, ktoré tak budú priamo zanesené do prírody a potravinového reťazca živočíchov.

Jednotlivé druhy odpadov budú v prevažnej miere zhodnocované samostatnými procesmi zhodnocovania.

7. Pri samotnej prevádzke autokláv bude pri ich otvorení po sterilizácii odpadov vypúšťaná do priestoru plynová zmes (vodná para obohatená o znečisťujúce látky, ktoré môžu vzniknúť chemickými reakciami z rôznorodej kombinácie materiálov nachádzajúcich sa v odpade a tepelnou úpravou odpadu). Nie je zrejmé, aké výpary a akým spôsobom budú po skončení sterilizácie vypúšťané do ovzdušia ani ich vplyvy na zdravie obyvateľstva. V zámere nie je dostatočne rozpracovaný spôsob čistenia pary, ktorá vzhľadom na prítomnosť skleníkových plynov môže mať značný vplyv na znečisťovanie ovzdušia s ďalekosiahlym efektom a tvorbou imisií v okolí.

Posúdenie vplyvu na kvalitu ovzdušia je uvedené v rámci rozptylovej štúdie.

8. V tejto súvislosti opäť poukazujeme na WT BREF (strana 379), v zmysle ktorého pri tepelnom spracovaní odpadov prostredníctvom autoklárovania môžu vznikať emisie zápachu, amoniaku, oxidov dusíka, oxidu uhoľnatého, prchavých organických zlúčenín (VOCs) a oxidu siričitého:

Uvedené je tak v priamom rozpore s obsahom zámeru, kde navrhovateľ deklaruje vplyvy na ovzdušie ako málo významné, resp. uvádza, že zariadenie nevytvára emisie zápachu. Naviac v zámere sa navrhovateľ nevysporiadal so zápachom z uskladneného ešte nespracovaného odpadu v prípade nepriaznivých stavov (odstavenie technológie, poruchy).

Posúdenie vplyvu na kvalitu ovzdušia je uvedené v rámci rozptylovej štúdie.

9. Žiadame zdokumentovať všetky chemické procesy, nie iba fyzikálne, ktoré vzniknú pri tepelnom postupe - sterilizácii odpadu vodnou parou o teplote 120-150 °C, podľa jednotlivých druhov odpadu uvedených v zozname odpadov určených na spracovanie a preukázať neškodnosť emisií do ovzdušia, zároveň je žiadúce stanoviť spôsob monitorovania týchto emisií. Zo zámeru nevyplýva, že by súčasťou navrhovanej činnosti boli aj zariadenia na zachytávanie a čistenie emisií do ovzdušia, ani spôsob jeho sledovania kontrolovaným a usmerňovaným tokom prúdenia pár a emisií po otvorení autokláv.

Popis navrhovanej činnosti a aj zariadenia na zachytávanie a čistenie emisií do ovzdušia sú súčasťou správy o hodnotení.

10. Navrhované tepelné spracovávanie odpadu a následné triedenie, je značne energeticky náročné so spotrebami až 2,3 mil. m³ zemného plynu ročne a 7 mil. kWh elektrickej energie ročne (tabuľka č. 17, 18, 19 a 20 na strane 52 a 53 zámeru). Už len takýto objem spotreby plynu si vyžaduje emisno-technologické posúdenie a vplyv vodnej pary a ďalších doposiaľ nepopísaných plynných emisií si po sterilizácii vyžaduje aj imisno-prenosové posúdenie vzhľadom na možnosť kumulácie doposiaľ nezistených plynných látok z odpadu, ktoré sa môžu uvoľňovať pri jeho tepelnom spracovávaní.

Emisno – technologické posúdenie navrhovanej činnosti spracované podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov bude súčasťou povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, tak ako to uvedený zákon uvádza, pričom množstvá emitovaných znečisťujúcich látok pre potreby vypracovania imisno – prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie) sú zapracované do imisno – prenosového posúdenia (rozptylovej štúdie).

11. Z hľadiska vplyvov na dopravu bude mať prevádzka navrhovanej činnosti zrejmé negatívne vplyvy na zvýšenie intenzity dopravy na ceste I/19 (navrhovateľ uvažuje so spracovávaním odpadov v objeme cca 100.000 ton ročne). Intenzita dopravy na I/19 už dnes dosahuje cca 8.000 až 9.500 vozidiel denne (článok IV. bod 3.6 zámeru).

Pre potreby spracovania správy o hodnotení bolo spracované dopravnno-kapacitné posúdenie, ktoré je súčasťou správy o hodnotení.

12. Od strany 46 sa zámer zaoberá výstupmi zo zariadenia, kde by mal byť logicky najvyšší podiel recyklovaných zložiek, avšak na strane 48 uvažuje na výstupe až so 100 000 tonami odpadu s katalógovým číslom 19 12 10 a 19 12 12, ktoré sú označované v priemyselných odvetviach ako odpady - tzv. horľavý odpad, alebo TAP, čiže tuhé alternatívne palivá, ktoré sa spaľujú.

Uvedené druhy odpadov na výstupe nebudú v uvádzaných tonách.

13. Ekologický dopad navrhovanej činnosti prezentovaný v zámere tak je nie je pravdivý a účelovo vylepšuje environmentálny dojem z navrhovanej činnosti. Problematická je energetická bilancia a z nej prameniaca zmyselnosť navrhovanej činnosti, ktorá pre svoje fungovanie vyžaduje veľké množstvo tepelnej energie pri variante 1 najmä na prvý stupeň autoklávy na všetok dovezený odpad vrátane všetkých jeho nevytriedených zložiek a minerálnych súčastí. Ako zdroj tepelnej energie je uvažovaný zemný plyn so spotrebou až 2.341.978,00 m³ ročne prípadne LPG až 3.312.156,00 l ročne. Uvedený typ zariadenia je tak svojou prevádzkou spôsobilý neúmerne zaťažiť životné prostredie. Spotrebou pre chod zariadenia nevyhnutých palív vo veľkých objemoch navrhovaná činnosť zaťaží životné prostredie v prípade zemného plynu 23 m³ na každú tonu spracovávaného odpadu, resp. alternatívne 33 l LPG na každú tonu spracovávaného odpadu.

V rámci správy o hodnotení nebolo preukázané, že navrhovaná činnosť svojou prevádzkou spôsobí neúmernú záťaž životného prostredia.

14. Vo vzťahu k výstupom navrhovanej činnosti zhrňajúc poukazujeme na nasledovné:

- po prechode procesom „fyzikálnej sterilizácie“ sú plasty nachádzajúce sa v spracovávanom odpade čiastočne znehodnotené, napr. u PET fľaše bude pri deklarovaných teplotách dochádzať k ich deformácii a degradácii, čo znemožní ich ďalšie materiálové zhodnotenie, a tieto tak budú vhodné len na energetické zhodnotenie. Obdobne je to s väčšinou ostatných plastov;

- papier, resp. kartón bude po procese sterilizácie vplyvom teploty, tlaku a vlhkosti prakticky zničený a stane sa zložkou organických zvyškov;

- sterilizovaný bioodpad bude „mŕtvym“ bioodpadom, t. j. nebude mať parametre hnojiva, okrem toho, vzhľadom na v zámere deklarovaný spôsob spracovania odpadov, existuje plne odôvodnený predpoklad, že sterilizovaný bioodpad bude obsahovať nečistoty ako sklo, plast, kov atď., výsledkom čoho je materiál, ktorý bude vhodný len potenciálne ako prekryvkový materiál na skládky. Podľa aktuálneho nariadenia EPaR (EÚ) 2019/1009 z 5. júna 2019, ktorým sa stanovujú pravidlá sprístupňovania EÚ produktov na hnojenie na trhu, menia a rušia nariadenia (ES) č. 1069/2009, (ES) č. 1107/2009 a (ES) č. 2003/2003 sa taktiež zakazuje odpad po úprave (uvedenej v zámere) používať na hnojenie poľnohospodárskej pôdy;

- pri sterilizácii sa z odpadu uvoľnia minerálne a rastlinné tuky a oleje, iné kvapalné zvyšky (drogéria) a rozpustné soli, ktoré prejdú do vody, takto znečistená voda bude len ťažko, resp. len s vysokými nákladmi znovu použiteľná; deklarovaný denný objem technologickej vody (20 m³) je značne podhodnotený. Voda bude tvorená kondenzátom pri ohreve, kondenzátom pri odtlačovaní, vlhkosťou odpadu (kvapalné zvyšky v odpade) a vlhkosťou bioodpadu. V reálnych prevádzkových podmienkach je možné očakávať násobne vyššie denné objemy vody, ktorá môže byť podľa zloženia odpadu znečistená do takej miery, že pred jej vypustením do ČOV bude nutná jej predúprava;

- výsledné produkty triedenia určené na výrobu TAP tak, ako sú popísané v zámere, majú nízku výhrevnosť a je otázna ich využiteľnosť pre výrobu TAP pre spaľovanie v cementárni/vápenke, kde je požadovaná výhrevnosť na úrovni cca 22 GJ/kg. Spaľovanie TAP v iných zariadeniach na Slovensku zatiaľ nie je povolené;

- pri sterilizácii sa odpad zahreje na teplotu nad 100 °C, pričom sa uvoľnia aj plynné zložky (bioodpad sa prakticky „uvarí“ a varenie odpadu je nepochybne zdrojom zápachu). Tieto zložky budú unikať z odpadu pri odtlakovaní a následne pri manipulácii. V zámere nenachádzame popis riešenia vysporiadania s takýmito zdrojmi zápachu.

Charakteristika navrhovanej činnosti včítane vstupov a výstupov sa opiera o praktické skúsenosti z obdobnej prevádzky v Poľsku, pričom uvádzané skutočnosti sa nezhodujú s praktickými skúsenosťami z uvedenej prevádzky.

15. Zariadenie, ktoré je predmetom navrhovanej činnosti neprezentuje komplexnosť riešenia v odpadovom hospodárstve a vyžaduje si ďalšie zariadenia určené na ďalšie spracovanie odpadov, pretože všetok dovezený odpad je potrebné transportovať ku ďalším spracovateľom v 100 % objeme dovezeného odpadu. Navrhovaná činnosť tak neposkytuje konečné spracovanie odpadu. Osobitne vo vzťahu k uvažovanej tvorbe produktu RDF/TAP, ktorý slúži ako palivo pre spaľovanie, v danom prípade ani nie v mieste umiestnenia navrhovanej činnosti, poukazujeme na vytváranie ďalších nárokov na dopravu danej formy spracovaného odpadu do zariadení tretích osôb opäť s negatívnym vplyvom na životné prostredie (uhlíková stopa).

Z uvedeným tvrdením absolútne nesúhlasíme, nakoľko prevádzkou navrhovanej činnosti dochádza k významnému zmenšeniu objemu.

16. Na základe uvedeného možno konštatovať, že predložený zámer neponúka ucelené riešenie pre nakladanie s odpadmi a navrhovaná činnosť môže významným negatívnym spôsobom zaťažovať životné prostredie.

V rámci správy o hodnotení nebolo preukázané, že navrhovaná činnosť môže významným negatívnym spôsobom zaťažovať životné prostredie.

17. Vo vzťahu k navrhovateľom deklarovaným zahraničným referenciám poukazujeme na skutočnosť, že z verejne dostupných zdrojov vyplýva, že:

- prevádzka v Poľsku je údajne len pilotnou jednotkou, ktorá slúži na testovanie a predvádzanie,
- v prevádzke vo Veľkej Británii boli v prevádzke dva autoklávy, ktoré slúžili na experimentálne účely. Údajne z dôvodu podcenenia rizík spojených s prevádzkovaním autoklávových systémov s tlakom pary došlo dňa 11. januára 2011 k explózií; táto udalosť ukončila využívanie autoklávových systémov na spracovanie odpadov na území Veľkej Británie (<https://www.youtube.com/watch?v=uDgY64bux2k>).

Čo sa týka prevádzky v Poľsku tá je plne funkčná, prevádzkovaná a riadne povolená.

Z hľadiska vyššie uvedených nedostatkov, mnohých neznámych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, žiada posúdiť vplyvy navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 1 zákona o EIA a spracovať nasledujúce štúdie a posudky:

- dopravnú kapacitnú posúdku dopravy a vplyv zvýšenej dopravy na existujúcu prípadne plánovanú dopravnú infraštruktúru (*je súčasťou správy o hodnotení*),
- hlukovú (akustickú) štúdiu (*je súčasťou správy o hodnotení*),
- rozptylovú štúdiu (*je súčasťou správy o hodnotení*),
- štúdiu posúdenia vplyvu činnosti na zdravie (HIA) (*je súčasťou správy o hodnotení*),
- imisno-prenosové posúdenie (*je súčasťou správy o hodnotení*),
- emisno-technologické posúdenie (*Emisno – technologické posúdenie navrhovanej činnosti spracované podľa § 17 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov bude súčasťou povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov, tak ako to zákon ustanovuje*),

- technologickú schému tokov materiálov, energií, výstupných látok a emisií (*bude súčasťou dokumentácie pre povoľovanie navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov*),
- zvozovú štúdiu (*Odpadová štúdia je súčasťou správy o hodnotení*),
- požiadavky a súlad s BAT (*sú súčasťou správy o hodnotení*),
- uhlíkovú bilanciu (v rámci správy o hodnotení sa nevyžadovala v zmysle vydaného rozsahu hodnotenia), a

súčasne žiadame o podrobné rozpracovanie nulového variantu, vzhľadom na už v súčasnosti dosť zaťažený región PCB látkami (*popis súčasného stavu životného prostredia je súčasťou správy o hodnotení*).

Združeniu domových samospráv, stanovisko zo dňa 31. 05. 2021

Žiada, aby vydané rozhodnutie opísalo a zrozumiteľne vysvetlilo priame a nepriame vplyvy na životné prostredie, objasnilo a porovnávalo jednotlivé varianty a určilo environmentálne opatrenia a právne záväzným spôsobom ich ukotvilo pre nasledujúce povoľovacie procesy. Zaujíma nás najmä hľadisko ochrany a obnovy biodiverzity, budovania zelenej infraštruktúry ako súčasti zámeru a širšieho územia, z hľadiska ochrany vôd a z hľadiska realizácie Programu odpadového hospodárstva SR. Týmto súčasne prejavujeme záujem na predmetnej činnosti v zmysle §24 ods.2 zákona EIA.

Požiadavka smerujúca na príslušný orgán.

Žiada, aby zmierňujúce opatrenia určené v rozhodnutí ako záväzné podmienky podľa § 29 ods. 13 zákona EIA obsahovali aj:

- 1) prvky zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa §2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z. z.
- 2) opatrenia ochrany vôd podľa § 5 až §11 Vodného zákona
- 3) opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva
- 4) opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Pri určení týchto opatrení je treba v zmysle § 29 ods. 3 zákona EIA vychádzať aj z návrhov verejnosti; náš zoznam opatrení a pripomienok je zverejnený tu: <https://enviroportal.org/portfolio-items/vseobecne-pripomienky-zds>. Na tento zoznam odkazuje ako na pomôcku pre navrhovateľa aj úrad.

Požiadavka smerujúca na príslušný orgán.

Pripomienky a odborné podklady doručené k zámeru (vrátane našich) žiadame vyhodnotiť podľa § 20a zákona EIA a to nielen v zmysle vecného posúdenia ale aj v zmysle právneho posúdenia veci a na základe tohto vyhodnotenia rozhodnúť vo veci samej. Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy SR sa rozhodnutia úradov musia realizovať v rámci zákonných kompetencií a zmocnení; podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku sú úrady povinné rešpektovať a presadzovať záujmy štátu a spoločnosti. Environmentálne záujmy sú definované aj v osobitných hmotnoprávných predpisoch chrániacich životné prostredie a jeho zložky, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Pripomienky k zámeru navrhovanej činnosti sú vyhodnotené v rámci tejto prílohy ku správe o hodnotení.

Žiadame teda doručené pripomienky vyhodnotiť vecne aj právne v zmysle týchto právnych predpisov a toto vyhodnotenie uviesť v rozhodnutí. Z vyhodnotenia pripomienok súčasne vyplynie, ktoré podmienky je potrebné uložiť podľa § 29 ods. 13 resp. § 37 ods. 4 zákona EIA.

Z dôvodu zásady zdržanlivosti ZDS vlastné vyhodnotenie a pripomienky k zámeru nezasiela.

Stanoviská k určenému rozsahu hodnotenia:

JUDr. Daniel Gajdoš zo dňa 10. 12. 2021:

6) Vo vzťahu k navrhovanej činnosti požadujeme zverejnený rozsah hodnotenia doplniť o nasledujúce:

- a) Vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy navrhovanej činnosti na všetky zložky životného prostredia vrátane zdravia s existujúcimi aj ostatnými plánovanými činnosťami v riešenom a hodnotenom území – na ploche širšieho okolia zámeru s možným dosahom vplyvov navrhovanej činnosti v prípade, že o nich existujú verejne prístupné informácie, najmä vyhodnotiť kumulatívne vplyvy v minulosti vykonávaných činností v areáli Chemka Strážske.

Vyhodnotenie kumulatívnych a synergických vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia vrátane zdravia s činnosťami o ktorých existujú verejne prístupné informácie na ploche s možným dosahom vplyvov navrhovanej činnosti je súčasťou správy o hodnotení činnosti. Jedinou významnejšou investíciou v dotknutom území je „Diaľnica D1 Bidovce – Pozdišovce“, ktorá mala vydaný rozsah hodnotenia, ale ten už stratil platnosť.

Z pohľadu vyhodnotenia kumulatívnych vplyvov v súvislosti s v minulosti vykonávanými činnosťami v areáli Chemka Strážske je uvedená požiadavka irelevantná a nenáležitá, nakoľko vplyv tejto činnosti na dotknuté územie sa odzrkadľuje v súčasnom stave životného prostredia, ktorý je popísaný v správe o hodnotení, pričom samotná vzdialenosť od areálu Chemka Strážske od situovania navrhovanej činnosti je vzdušnou čiarou je cca 20 km. Schéma šírenia kontaminácie PCB v regióne je znázornená na nasledujúcom obrázku, pričom nejde o dotknuté územie (stav z roku 2007).

V miestach so zvýšeným výskytom PCB a v blízkosti výrobných zariadení, ktoré PCB používali, sa prudko zvýšila chorobnosť. Vyskytli sa poškodenia kože, pečene, žľazy a úmrtnosť nad rámec priemeru. Dnes sú zdrojom PCB kontaminované živočíchy a rastliny žijúce v zamorenom prostredí. V Chemku sa v období 1959 až 1984 vyrobilo 21 500 ton, pričom v rokoch 1974 až 1983 ročná výroba predstavovala v priemere 1 500 až 1 800 ton. Približne polovica z vyrobeného množstva sa exportovala do zahraničia. Pri tejto výrobe vzniklo viac ako 2 500 ton kvapalných a tuhých odpadov, okrem toho aj približne 8 000 ton kyseliny chlorovodíkovej a množstvo odpadových chloridových solí. Pri výrobe je odhad, že sa minulo aj zhruba 50 000 až 100 000 ton vody, ktorá musela prejsť čistiarňou odpadových vôd. Zóna kontaminácie sa ťahá od Strážskeho až po Michalovce. Končí to vo vodnej nádrži Zemplínska Šírava. Kontaminovaný je odpadový kanál, rieka Laborec a celkovo ide o 40 ton sedimentov kontaminovaných PCB. V odpadovom kanáli z Chemka dosahuje koncentrácia PCB až 6 miligramov na 1 kg sedimentu, v Laborci je približne o polovicu menšia a v Zemplínskej Šírave je to 2,4 mg/kg sedimentu. Povolená koncentrácia PCB látok vo vode je dnes na úrovni 10 mikrogramov na liter, čiže tieto hodnoty zásadným spôsobom prekračujú povolené limity. V regióne žije takmer 250-tisíc obyvateľov, ktorí sú priamo či nepriamo ohrození kontaminovanou vodou, pôdou, rastlinami či živočíchmi. Pred 15 rokmi sa pripravoval veľký medzinárodný projekt na likvidáciu. Zapojilo sa do toho veľa odborníkov. Vznikli analýzy, rôzne štúdie o možnostiach likvidácie. 10 miliónov dolárov mali dať zahraničné inštitúcie (Global Environment Facility a UNDP), 6 miliónov súkromný sektor a 3 milióny štát a obce, no nikdy nedošlo až k realizácii. Akurát sa stalo, že 700 ton PCB v sudoch niekto zbral a neznámym spôsobom zlikvidoval. Stovky strán analýz presného rozmiestnenia, kde je aká záťaž, podrobne sa zisťovalo, aká je koncentrácia v rybách, v pôde a podobne. Zmapoval sa stav, aký vtedy bol. Dnes to však treba robiť nanovo. Uvedené však nemôže byť zadane navrhovateľovi, ktorý s tým nemá nič spoločné, pričom v súčasnosti neexistujú reálne dáta o rozšírení kontaminácie.

b) Vyhodnotiť kumulatívne vplyvy dopravného zaťaženia navrhovanej činnosti.

Intenzity dopravy na priamo dotknutých komunikáciách v okolí navrhovanej činnosti sú súčasťou dopravnej štúdie, pričom ide o úseky po najbližšie križovatky. Ide o súčasný stav životného prostredia (nulový variant). Posudzovať ďalšie križovatky a úseky ciest, kde dôjde k rozvetvovaniu dopravných prúdov a teda k poklesu prírastkov dopravy je irelevantné a v praxi nemožné, nakoľko v súčasnosti nie je možné presné určenie vozidiel, ich frekvencie a trasovania, nakoľko to bude v prvom rade závisieť od zakontrahovania odpadov z jednotlivých častí spádového územia a následne zakontrahovania odberateľov výstupov z navrhovanej činnosti. Vplyvom realizácie navrhovanej činnosti dôjde k nárastu dopravy rádovo niekoľko desiatok prejazdov za deň, čo pri súčasnej intenzite dopravy predstavuje nárast cca 1 %.

c) Podrobne vyhodnotiť kumulatívne vplyvy na vody, geologické prostredie, ovzdušie s ohľadom na dôsledky v minulosti vykonávaných činností v areáli Chemka Strážske a vypracovať opatrenia na zlepšovanie stavu životného prostredia v súvislosti s navrhovanou činnosťou.

Zhodnotený je súčasný stav životného prostredia vodných útvarov, horninového prostredia a ovzdušia (nulový variant), pričom ostatné požiadavky sú irelevantné a nenáležité vid'. vyjadrenie k bodu a). Opatrenia na minimalizáciu vplyv navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú súčasťou správy o hodnotení činnosti.

d) Pri príprave správy o hodnotení brať do úvahy a vyjadriť sa ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru prípadne k určenému rozsahu hodnotenia (od orgánov štátnej správy a samosprávy ako aj všetkých účastníkov konania) a v prehľadnej forme vyhodnotiť splnenie všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia, resp. odôvodniť ich nesplnenie. V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Pri príprave správy o hodnotení sú brané do úvahy a je vyjadrenie sa ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru a k určenému rozsahu hodnotenia a v prehľadnej forme je vyhodnotenie splnenia všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia, resp. je odôvodnenie ich nesplnenia. V samostatnej prílohe č. 1 je zhodnotené splnenie jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Úrad Košického samosprávneho kraja stanovisko k RH č. 5955/2021/ORRUPaZP-47915, zo dňa 03. 12. 2021:

Konštatuje, že predkladaný zámer nie je v súlade so strategickým dokumentom Slovenskej republiky: Nízkouhlíková stratégia rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 a ani s pripravovaným transformačným plánom ekonomiky Košického kraja so zameraním na výrazné zníženie uhlíkovej stopy.

*Pozn.: Stratégia má za cieľ identifikovať opatrenia vrátane tých dodatočných s cieľom dosiahnuť v SR v roku 2050 klimatickú neutralitu. Cieľom stratégie je **načrtnúť možnosti** pre ucelený dlhodobý (30-ročný) strategický výhľad prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo, ktoré bude završené dosiahnutím klimatickej neutrality v roku 2050. Stratégia **identifikuje kľúčové politiky a opatrenia**, ktoré povedú k splneniu hlavného cieľa Parížskej dohody – obmedziť rast globálnej teploty do konca storočia o maximálne 2 °C a vynaložiť úsilie na obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnym obdobím.*

Z tohto dôvodu požadujeme doplniť rozsah hodnotenia predkladaného zámeru o nasledujúce:

- 1) Vypracovať kompletnú LCA analýzu uhlíkovej stopy navrhovanej technológie, medzinárodne akceptovanou akreditovanou metodikou napr. podľa medzinárodných noriem ISO 14 060- 14 069.

Metóda LCA identifikuje celkové vplyvy na životné prostredie spôsobené produktom priamo a nepriamo počas celého jeho životného cyklu a vyjadruje ho v kategóriách dosahov. Metóda LCA ide nad rámec merania uhlíkovej stopy a môže pomôcť lepšie pochopiť dopad konkrétneho produktu na životné prostredie, od globálnej až po lokálnu úroveň. Na základe LCA možno vypracovať Vyhlásenie o environmentálnom produkte. Z uvedeného je zrejmé, že ide o iný typ posudzovania vzťahujúci sa na výrobok a nie na činnosť. Uvedená požiadavka je neadekvátne vo vzťahu k navrhovanej činnosti.

- 2) Vypracovať analýzu súladu navrhovanej technológie so závermi o BAT pre spracovanie odpadov, s dôrazom na energetickú účinnosť. Súčasťou analýzy bude aj porovnanie energetickej účinnosti navrhovanej technológie s ostatnými alternatívnymi technológiami na spracovanie odpadu.

V rámci správy o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad navrhovanej činnosti so závermi o najlepších dostupných technikách (BAT), prípadne referenčných dokumentov pre BAT. Požiadavka na kladenie dôrazu na energetickú účinnosť je neadekvátne, ako aj porovnanie energetickej účinnosti navrhovanej technológie s ostatnými alternatívnymi technológiami na spracovanie odpadu. Predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie je samotná navrhovaná činnosť a nie jej porovnávanie s inými činnosťami.

- 3) Vypracovať komplexné vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti s Programom odpadového hospodárstva SR na roky 2021-2025, ktorý bol schválený vládou Slovenskej republiky dňa 24.11.2021.

V rámci správy o hodnotení činnosti je vyhodnotený súlad so schválenými strategickými dokumentmi týkajúcimi sa navrhovanej činnosti.

- 4) Vypracovať komplexné vyhodnotenie súladu navrhovanej činnosti „Zariadenie pre materiálové zhodnocovanie odpadov Horovce“ s Programom odpadového hospodárstva Košického samosprávneho kraja na roky 2021-2025, ktorý bude nadväzovať na POH SR 2021-2025. Vplyvy na životné prostredie navrhovanej činnosti požadujeme vyhodnocovať až po posúdení vplyvov

POH KSK 2021-2025 na životné prostredie ako strategického dokumentu s celokrajskou pôsobnosťou.

V rámci správy o hodnotení je vyhodnotený súlad so schválenými strategickými dokumentmi týkajúcimi sa navrhovanej činnosti.

Stanovisko Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, sekcie ochrany prírody a biodiverzity, odboru štátnej správy ochrany prírody a krajiny k RH č. 9667/2021-6.3, zo dňa 15. 12. 2021:

- Špecifickú požiadavku 2.2.18. požaduje preformulovať nasledovne:

„Vypracovať tzv. primerané hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na územia sústavy Natura 2000 podľa Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014,2016). Hodnotenie vykonať na základe aktuálneho prieskumu a s biológmi príslušného zamerania. Nevyhnutnými prílohami primeraného hodnotenia sú mapy so zobrazením navrhovanej činnosti a hodnotených záujmov ochrany prírody, predovšetkým chránených biotopov a biotopov chránených druhov. Pre všetky identifikované negatívne vplyvy navrhnúť také opatrenia na ich zmiernenie, ktorých vykonanie možno vyhodnocovať.“

Odôvodnenie: špecifická požiadavka nebola úplná, požadovala napr. graficky znázorniť iba biotopy ale nie druhy. Upozorňujeme, že v požiadavke je nesprávne uvedený kód Chráneného vtáčieho územia Ondavská rovina SKCHVU017, správny má byť SKCHVU037. Ministerstvo nepožaduje v špecifickej požiadavke konkretizovať dotknuté územia. Správna identifikácia dotknutých území Natura 2000 je úloha spracovateľa primeraného hodnotenia.

Podrobnosti o primeranom hodnotení vplyvov na územia európskej sústavy chránených území uvádza § 19 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), pričom požadované primerané hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na územia NATURA 2000 je spracované podľa nich so správnym kódmi území NATURA 2000.

- Špecifickú požiadavku 2.2.19. navrhuje upraviť konkrétnejšie a výstižnejšie:

„Vyhodnotiť kumulatívne a synergické vplyvy už existujúcich aj navrhovaných činností v dotknutom území a jeho širšom okolí.“

Odôvodnenie: špecifická požiadavka je zbytočne dlhá, čo môže pôsobiť nezrozumiteľne.

Uvedená požiadavka je úplne iného charakteru ako pôvodná, pričom kumulatívne a synergické vplyvy sú súčasťou správy o hodnotení činnosti.

- Ministerstvo požaduje pridať ďalšiu špecifickú požiadavku, a to nasledovne:

„Vyhodnotiť vplyvy navrhovanej činnosti na biotopy a druhy národného a európskeho významu a navrhnúť konkrétne opatrenia na ich zmiernenie, ktorých vykonanie možno vyhodnocovať.“

Odôvodnenie: Jedná sa o požiadavku zo stanoviska ministerstva k zámeru navrhovanej činnosti č. 9667/2021-6.3 zo dňa 23. 06. 2021, ktorá nebola do rozsahu hodnotenia zahrnutá.

Ak je identifikovaný vplyv navrhovanej činnosti na biotopy a druhy národného a európskeho významu, tak sú navrhnuté opatrenia na ich zmiernenie.

Stanovisko Okresného úradu Michalovce, odboru starostlivosti o životné prostredie k RH č. OU-MI-OSZP-2021/016205-006, zo dňa 06. 12. 2021:

- Z hľadiska záujmov štátnej vodnej správy k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti nemá pripomienky.
- Z hľadiska záujmov štátnej správy v odpadovom hospodárstve k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti nepožaduje zmeny alebo doplnenie rozsahu hodnotenia.
 - Z hľadiska záujmov štátnej správy ochrany prírody a krajiny k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti má nasledovné pripomienky:
 - žiada uložiť navrhovateľovi podmienku vypracovať v nadväznosti na ustanovenie § 28 ods. 9 a 10 zákona o OPaK, aktuálne Primerané hodnotenie vplyvov návrhu plánu navrhovanej činnosti s cieľom vylúčiť nepriaznivý vplyv navrhovanej činnosti na územie európskej sústavy chránených území – Chránené vtáčie územie Ondavská rovina a na Prírodnú rezerváciu Bisce, nachádzajúcu sa v tesnej blízkosti navrhovanej činnosti, najmä so zameraním na charakteristiku podstaty, rozsahu a miesta navrhovanej činnosti, na rozsah potencionálneho vplyvu navrhovanej činnosti v chránenom území, na veľkosť a komplexnosť tohto vplyvu a na pravdepodobnosť vzniku vplyvu, jeho trvanie, jeho frekvenciu a opakovateľnosť na chránené vtáčie územie Ondavská rovina a na územie európskeho významu, prírodnú rezerváciu Bisce. Má za to, že navrhovanou činnosťou bude ovplyvnená aj PR Bisce, preto žiada popis pravdepodobných významných vplyvov aj vo vzťahu k tejto lokalite.

§ 28 ods. 9 a 10 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa vzťahuje k územiám NATURA 2000. Podrobnosti o primeranom hodnotení vplyvov na územia európskej sústavy chránených území uvádza § 19 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a Metodiky hodnotenia významnosti vplyvov plánov a projektov na územia sústavy Natura 2000 v SR (ŠOP SR, 2014, aktualizácia 2016), pričom požadované primerané hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na územia NATURA 2000 je spracované podľa nich. Popis pravdepodobných významných vplyvov vo vzťahu k PR Bisce (ak sú identifikované) je súčasťou správ o hodnotení činnosti.

Z hľadiska záujmov štátnej správy ochrany ovzdušia k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti trvá na znení podmienok uvedených v stanovisku č. OU-MI-OSZP-2021/008590-2, dňa 18. 06. 2021 a doplnení uvedených informácií.

V rámci správy o hodnotení činnosti sú vyhodnotené jednotlivé stanoviská k zámeru navrhovanej činnosti.

Stanovisko Združenia domových samospráv k RH zo dňa 24. 11. 2021:

Žiada doplniť do rozsahu hodnotenia osobitné požiadavky v znení:

- a) Uviesť konkrétne opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k snahe Európskej komisie v rámci balíčka energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Fit for 55 odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Cieľom navrhovaného balíka je zosúladiť právne predpisy EÚ s cieľom do roku 2030. Z uvedeného vyplýva, že uvedený dokument sa zameriava na aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament a teda nezadáva povinnosti navrhovateľom

navrhovaných činností. Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- b) Vyhodnotiť účinnosť prijatých opatrení na preukázanie dosahovania cieľov a záväzkov COP26 vyplývajúcich z Glasgowskej klimateckej konferencie (<https://e.dennikn.sk/2608713/je-cas-na-nudzovy-rezim-co-sa-stalona-klimateckej-konferencii-v-glasgowe-a-co-to-znamenava-pre-slovensko/>)

Z uvedenej konferencie nevyplývajú pre navrhovateľa žiadne konkrétne požiadavky majúce oporu vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vo vzťahu k navrhovanej činnosti. Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- c) Na Slovensku to znamená, že Slovenská klíma sa zmení ešte viac ako doteraz, nadobudne značne stredomorský charakter podobný dnešnému Chorvátsku (<https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/599783-klimatolog-fasko-v-ide-o-pravdu-slovensko-bude-mat-pocasio-ako-vnutrozemie-chorvatska-a-bulharska/>). Navrhovateľ uvedie navrhované adaptačné a mitigačné klimatické opatrenia zámer implementuje?

Súčasťou správy o hodnotení činnosti je aj kapitola „Vplyvy na klimatické pomery a zraniteľnosť navrhovanej činnosti voči zmene klímy.“, z ktorej môžu vyplývať aj vyššie uvedené opatrenia. . Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- d) Uviesť opatrenia, ktorými navrhovateľ prispeje k budovaniu inovatívneho ekologického hospodárstva v rámci projektu Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk)

Navrhovaná činnosť nie je v rozpore s plánom Európskej komisie na ekologickú transformáciu hospodárstva Európskej únie v záujme udržateľnej budúcnosti. Ide o novú stratégiu rastu, ktorej cieľom je transformovať EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje, kde budú do roku 2050 čisté emisie skleníkových plynov na nule a kde hospodársky rast nezávisí od využívania zdrojov. Jej cieľom je takisto ochraňovať, šetriť a zveľaďovať prírodný kapitál EÚ a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Zároveň musí byť táto transformácia spravodlivá a inkluzívna. Musí klásť dôraz na ľudí a venovať pozornosť regiónom, priemyselným odvetviam a pracovníkom, ktorí budú čeliť najväčším výzvam. Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- e) Vyhodnotiť opatrenia na obnovu prirodzenej biodiverzity primerané navrhovanej činnosti a územiu, v ktorom sa nachádza.

Súčasťou správy o hodnotení činnosti je aj kapitola „Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti]“. Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- f) Uviesť konkrétne opatrenia zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity podľa § 2 písm. zh až zj zákona OPK č.543/2002 Z. z.

§ 2 písm. zh) až zj) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nepojednávajú o konkrétnych opatreniach zelenej infraštruktúry a obnovy biodiverzity, ale uvádzajú základné pojmy. Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov

navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- g) uviesť konkrétne opatrenia ochrany vôd podľa § 5 až § 11 Vodného zákona

Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, pričom v správe o hodnotení činnosti sú vyhodnotené aj vplyvy na vodné útvary.

- h) uviesť konkrétne opatrenia realizácie Programu odpadového hospodárstva

Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, pričom v správe o hodnotení činnosti je vyhodnotený aj súlad so schválenými strategickými dokumentmi týkajúcimi sa navrhovanej činnosti.

- i) uviesť konkrétne opatrenia realizácie obehového hospodárstva

Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie. Samotná prevádzka predstavuje prechod na intenzívnejšie obehové hospodárstvo, v ktorom sa hodnota výrobkov, materiálov a zdrojov uchováva v hospodárstve čo možno najdlhšie a minimalizuje sa vznik odpadu.

- j) zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Súčasťou správy o hodnotení činnosti je aj kapitola „Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie“ a „Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy“ a je vypracovaná v intenciách zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

- k) V správe o hodnotení okrem zhrnutia navrhovanej činnosti a jej vplyvov na životné prostredie sa vyjadriť ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru navrhovanej činnosti resp. doručeným k tomuto rozsahu hodnotenia a v prehľadnej forme vyhodnotiť splnenie všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru navrhovanej činnosti a k určenému rozsahu hodnotenia, resp. odôvodniť ich nesplnenie. Vyhodnotenie je potrebné zdôvodňovať podľa osobitných hmotnoprávných predpisov ochraňujúcich jednotlivé zložky životného prostredia, ktorých zoznam je na stránke MŽP SR na adrese <https://www.minzp.sk/legislativa/>.

Pri príprave správy o hodnotení sú brané do úvahy a je vyjadrenie sa ku všetkým pripomienkam doručeným k zámeru a k určenému rozsahu hodnotenia a v prehľadnej forme je vyhodnotenie splnenia všetkých požiadaviek a odporúčaní zo stanovísk doručených k zámeru, prípadne k určenému rozsahu hodnotenia, resp. je odôvodnenie ich nesplnenia. V samostatnej prílohe je zhodnotené splnenie jednotlivých bodov rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti.

Žiada zámer vyhodnotiť formou všeobecne zrozumiteľného zhodnotenia opisom z hľadiska šiestich hlavných faktorov posudzovania environmentálnych vplyvov: • klíma, • biodiverzita, • voda, • vzduch, • energie a • hodnota; v každom z týchto faktorov žiadame zvoliť merateľný ukazovateľ, ktorý bude následne monitorovaný aj z hľadiska poprojektovej analýzy.

Súčasťou správy o hodnotení činnosti je aj kapitola „Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie“ a „Návrh monitoringu a poprojektovej analýzy“ a je vypracovaná v intenciách zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Žiada zámer vyhodnotiť aj z nasledujúcich hľadísk:

- A. Preukázanie tzv. klimateckej odolnosti infraštruktúry, t.j. že predmetný zámer ani v budúcnosti nebude v rozpore so záväzkami Európskej únie dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2050 a cieľ zníženia emisií o 55% do roku 2035. Uvedené platí aj na prevádzkové vplyvy zámeru.

V správe o hodnotení činnosti je vyhodnotený aj súlad so schválenými strategickými dokumentmi týkajúcimi sa navrhovanej činnosti.

- B. Akým spôsobom sa uvažuje s občianskou participáciou pri realizácii tohto zámeru?

Ak ide o určovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti, vychádza sa z prílohy č. 11 zákona s prihladením na stanoviská doručené podľa § 23 ods. 4. Určí sa pritom, najmä ktorý variant riešenia navrhovanej činnosti je potrebné podrobnejšie vypracovať a hodnotiť, na ktoré body prílohy č. 11 je potrebné v správe o hodnotení činnosti osobitne prihliadať, ktoré zo súvisiacich navrhovaných činností podľa § 20 ods. 2 sa majú spoločne posudzovať a počet písomných vyhotovení správy o hodnotení činnosti pre dotknuté obce. V rozsahu hodnotenia a ani v správe o hodnotení činnosti sa nerieši občianska participácia pri realizácii navrhovanej činnosti.

- C. Podľa viacerých názorov [tu],[tu], Slovensku hrozí tzv. pasca stredných príjmov: "Na druhej strane Slovensko čelí najbližšie desiatky rokov neuveriteľne obrovskej ekonomickej výzve. Ide o výzvu, ako nepadnúť do pasce strednopríjmových krajín. Zdrojom slovenského rastu za posledných dvadsať rokov bol práve obchod a vývoz. Slovensko neprodukuje veľmi inovatívnu pridanú hodnotu. Ako budeme ekonomicky rásť – a už sa to deje –, konkurenčné výhody začnú klesať. Ak nebudú nízke mzdové náklady, už nebudeme dostatočne konkurencieschopní. Ide o najväčšiu zmenu, ktorá nastane v slovenskej ekonomike v najbližšom desaťročí a ktorá bude mať dôsledky na politickú mapu krajiny, no žiaden politik o nej nehovorí. Ide o to, ako zmeniť ekonomický model Slovenska a prejsť od nízkonákladovej priemyselnej výroby a zahraničného vývozu na udržateľnejšiu formu rastu, ktorá generuje vyššiu pridanú hodnotu a inovácie. Ide o to, ako urobiť zo Slovenska krajinu, ktorá ľuďom poskytne nielen akúkoľvek novú prácu, ale kvalitnú prácu a príležitosti, pre ktoré slovenský talent nebude musieť utekať do zahraničia. Je mi ľúto, že o tejto kľúčovej otázke slovenskej budúcnosti sa v slovenskej politike veľmi nediskutuje. ZDS v rámci Európskej zelenej dohody (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk) je potrebné nastaviť transformáciu hospodárstva na ekologickom princípe; žiadame navrhovateľa vysvetliť, jeho príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.

Navrhovaná činnosť predstavuje príspevok k budovaniu ekologického a inovatívneho hospodárstva.

- D. ZDS tvrdí (podobne ako Európska komisia) že ekonomika nemusí byť v rozpore s ekológiou ale majú sa vzájomne dopĺňať; ako sme opakovane uviedli, toto je dokonca ústavným princípom, ktorý sa doteraz nedarí plne naplňovať. Predseda ZDS je autorom interpretácie rozvinutia produkčnej funkcie $Y(X)=f(C)+f(L)+f(A)$; t.j. produkcia sa rovná kombinácii funkcií výrobných faktorov kapitálu, práce a pôdy. Nazdávame sa, že tak ako kapitál je nositeľom trhovej ekonomiky, práca je nositeľom sociálneho rozmeru, tak pôda je nositeľkou environmentálneho rozmeru. ZDS tak presadzuje myšlienku zelenej transformácie hospodárstva tak, aby bola konkurencieschopnou modernou ekonomikou s tým, že túto transformáciu vidíme prostriedkami ekologického zlepšovania nielen samotného prostredia, ale aj ekologizácie samotnej výroby. Iným slovom, konkurenčnú výhodu môže získať ten, ktorý vhodne investuje do životného prostredia, čo sa mu súčasne vráti na produktivite a teda v konečnom dôsledku na hospodárskom výsledku. Neopomenuteľnou skutočnosťou je aj to, že takto sa súčasne generuje aj sociálny a trhový rast.

Slovensko tak môže získať náskok práve v rozhodujúcej kategórii nadchádzajúceho obdobia a to je dôraz na životné prostredie. Inšpiráciou nám môže byť historický rudný banský priemysel v Kremnicku, Štiavnicku, na Spiši a Gemeri, ktorý sa nespoliehal na fosílnu energiu ale na udržateľné formy energie (zväčša tajchy a iné formy vodnej energie). Žiadame navrhovateľa, aby navrhol opatrenia, ktorými prispeje k zelenej transformácii hospodárstva aj celej spoločnosti založenej na inováciách a Európskej zelenej dohode (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sk); žiadame úrad, aby takéto opatrenia určil ako záväzné podmienky rozhodnutia.

Opatrenia sa navrhujú na základe identifikovaných predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie.

- E. Európska komisia pripravuje balíček energetických reforiem popularizovaných pod názvom „Fit for 55“ (<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/fit-for-55/>), čím sa naznačuje ambícia EÚ stať sa uhlíkovo neutrálnym kontinentom. Žiadame navrhovateľa, aby uviedol opatrenia, ktorými navrhuje prispieť k tejto snahe v rámci svojho zámeru. Bližšie vysvetlenie nájdete v odbornom článku (<https://euobserver.com/climate/152419>).

Balík Fit for 55 je súbor návrhov na revíziu a aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament. Fit for 55 odkazuje na cieľ EÚ znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov aspoň o 55 %. Cieľom navrhovaného balíka je zosúladiť právne predpisy EÚ s cieľom do roku 2030. Z uvedeného vyplýva, že uvedený dokument sa zameriava na aktualizáciu právnych predpisov EÚ a na zavedenie nových iniciatív s cieľom zabezpečiť, aby boli politiky EÚ v súlade s cieľmi v oblasti klímy, na ktorých sa dohodla Rada a Európsky parlament a teda nezádáva povinnosti navrhovateľom navrhovaných činností.